

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta 13.—
za četrt 6-50
za en mesec 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . . . K 22-40
za pol leta 11-20
za četrt 5-80
za en mesec 1-90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENE C

Inzerati:

Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
na enkrat po 15 v
na dvakrat 13
na trikrat 10
na več ko trikrat . . . 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročnino, inzerate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Pozdravljeni.

Danes se zbere na stotine katoliško-narodnega dijaštva v Ljubljani. Spomni-mo pri tej priliki na čase, ko so manifesti-cijske prireditve naše akademične mladine privabile komaj polsto članov. Napre-dek je prav orjašk in danes je »Slovenska dijaška zveza« tudi že po številu najmoč-nejša dijaška organizacija na Slovenskem.

Toda števila nočemo v prvi vrsti po-udarjati — glavna nam je notranja moč našega katoliško-narodnega dijaštva in njega ljudskoizobraževalno delo. Naši akademiki so se opirali ne samo z vne-mo, temuč tudi s smoterno organiziranim de-lom, ki ne more izgrešiti cilja.

V prvi vrsti pozdravljamo naše dija-ke slovensko katoliško razumnost, videč o njih pomladek svojim vrstam. Zlo, ki smo na njem še nedolgo temu trpeli, je bilo, da smo imeli premalo svetne inteligence — zdaj pa imamo vzgojene delavce tudi za to polje, imamo naraščajo za vse pa-noge vzgojnega in javnega delovanja, ko-der je treba višje in širše predizobrazbe.

Pozdravljamo pa danes svojo akademi-čno mladino tudi ljudstvo, iz katerega so izšli. S ponosom zrē nanjo kmečka in de-lavška mladina, združena v Orlu, in priča-kuje od bratov višje izobraženih in širšega obzora, pomoči pri težavni vzgoji naše priproste mladine; zahvaljuje se ji pa ob- enem za vse, kar je zanj v izobraževal-nem oziru že velikega in trdnega storila. Pozdravljajo vas vsi naši politični somiš-ljeniki, člani kmečkih zvez in krščansko-socialnega delavstva. Koliko impulza so že naši dijaki prinesli med naše ljudi na deželi, kadar so prirejali sestanke podod-borov »Slovenske dijaške zveze«, koliko poguma in novih nad.

Gotovo največ upov pa stavlja na naše katoliškonoarodno dijaštvo naša znan-stvena organizacija. Ta potrebuje more-biti še največ delavcev, največ naraščaja. Obilo politično delo ne sme ubiti znanstve-nega. Znanstveni odseki naših akademi-čnih društev pričajo, da se bo naše znan-stveno delo v zapovrstnem razvoju nade-ljevalo tako lepo in živo, kakor se je za-čelo.

Pozdravljeni!

Spomini starešine dijakom v pozdrav!

Predvsem pristrčni bratski pozdrav, dragi tovariši, »Danicarji« in »Zarjani«!

Vesolja in radosti se širi vsakemu srce, ko vas zre v tem impozantnem in naravnost velikanskem številu pred seboj, vas mla-de, čvrste in čile mladeniče, ki liki četi najpogumnejših in neustrašljivih borcev stopate v prve vrste bojevnikov za naj-dražje svetinje slovenskega ljudstva.

A radost in veselje današnjega »Da-nicarja« ali »Zarjana« sta pač drugačna, kakor radost in veselje »Danicarja« in »Zarjana« pred dobrimi desetimi leti. Da-nes kristalnočista in neskajljena, takrat pa nehote pomešana s strahom in skrbjo, kaj bode z društvom, ako ne bode nobenega naraščaja?

Srednješolci, ki so stali odločno na naši strani, so vstopali v pretežni večini v bogoslovnico ali si izbrali drug poklic, kjer so takoj dobili vsaj potrebni vsakdanji kruh, omahljivci in nekateri koristolovci so pa že za časa gostovanja sprevideli, da za nje ni prostora med »Danicarji«, ker so neizprosni, jekleni značaji, ki odločno od-klanajo vsako polovičarstvo in jasno iz-javljajo, da je boljše, ako ima društvo še tako malo število članov, da so le ti dobri in res iz prepričanja ne iz drugih namenov v »Danic«.

In bilo nas je pred desetimi v resnici malo. V knjigi se je izkazalo 12 članov, a še od teh dvanajst se je v resnici vdele-ževalo redno vsega društvenega življenja in delalo samo sedem ali osem. Štirje so se radi oddaljenosti udeleževali samo obč-nih zborov in važnih društvenih sestan-kov.

Kljub temu in podobnim neprilikam pa ni bilo društveno življenje prav nič oško-dovano ali celo mrtvično. Nasprotno! Ta majhna peščica, videča, da je za udejstvo-vanje društvenega programa tako malo de-lavcev, je iz neprilic, resnične ljubezni do društva podvojila, da potrojila svoje delo in vsak je z veseljem žrtvoval ves svoj prosti čas delu za povzdigo društva in društvenega življenja. Zaupajoč v Boga in njegovo pomoč je vsak član delal ne-umorno teden za tednom tako i za svoj bodoči poklic i opravljal vse društvene dolžnosti, ki niso bile malenkostne, kajti že samo z »Zoro« je bilo neizrečno mnogo dela, ne glede na drugo delo v društvu.

To pomnoženo delo pa je blagodejno vplivalo na to peščico mož in ovilo okrog njih nerazdružljivo vez bratovske ljubezni in odkritosrčnosti. Bili so v prostem času vedno skupaj, se drug drugega navduše-vali za vse dobro in drug drugega pod-pirali, da ni kdo omagal v boju za obsta-nek.

Ta čas in tista bratska ljubav nas večje še sedaj in tako naj bo tudi med

Ettra Danicam nulla salus, smo dejali in delali neumorno naprej. Naši nasprot-niki so hoteli to naše delovanje zamoriti že v kali in psovali so nas s »plačanimi dušami«, ne pojmeč, da mora mlad člo-vek, mlad akademik iz ljubezni do svojih svetih vzorov kljub stradanju posvečati svoje moči vdejstvom takih vzorov, kateri zahtevajo od mladega moža samo zatajevanje v vsakem oziru. Ko bi bili nasprotniki videli, da bi imeli v »Danici« količkej materijelne podpore, o kateri so toliko govorili, bi bili takoj vstopili v dru-štvo, a videč, da ni v »Danici« ničesar, kar bi tako radi dobili, so ostali tam, kjer se ni zahtevalo od njih nobenega samoza-tajevanja in psovali naprej po načelu: »Nekaj vedno obvisi.«

A danes vidijo da vsa njihova obre-kovanja in psovanja nimajo prav nobe-nega uspeha, da se naše vrste množe tim-bolj, čimbolj vpijejo.

Pa pustimo jim to veselje, saj s tem delujejo oni za narod, oziroma za nas, ker naše ljudstvo je tako razsodno, da jih je spoznalo, da so samo kričaći in razdiravci pozitivnega dela.

Nas čisto nič ne moti njihovo bevska-nje, ker hodimo po jasno začrtani poti do vdeštevovanja naših svetih vzorov in po-gled na naše danes tako številne čete na-vdušenih borcev nam jasno priča, da je bodočnost — naša.

Zatorej še enkrat pristrčno pozdrav-ljene mlade, krepke čete in veselo ter ve-drega čela stopajte naprej po našem kras-nem geslu: »Na delo krščansko!«

Starešina.

Naši abiturienti na Vrhniki.

Vedno mogočnejši abiturientski se-stanki nas leto za letom navdajajo s trd-nejšo zavestjo, da raste stavba katoliško-narodnega dijaštva, da stoji na trdnih, skalnatih tleh. To je pokazal tudi letošnji abiturientski sestanek na Vrhniki dne 28. in 29. avgusta. Kljub neugodnemu vremenu in skoro malo poznemu času je pohitelo do 90 dijakov od vseh strani naše mile slo-venske domovine na svoje slavje.

Zborovanje se je vršilo v rokodel-skem društvenem domu. Zborovalce je pozdravil v pristrčnem govoru vrhniški župan dr. Marolt, in v imenu izobraževal-nega društva kaplan J. Sedej. Nato se se-stavi odbor. Predsednikom je izvoljen to-variš Gabrovšek, podpredsednikom tov. Lazar in zapisnikarjem tovariša Šček in Rezman.

skrbljivega obraza, zelen kakor žolč, ki je nekako bolj pristojal čudnim okraskom nenavadnega psihološkega laboratorija, kateremu je predsedoval rezni Courrioles. Tega je zato zdravnik tudi bolj cenil. Iz tega se je tudi tako lahko razlagalo zdravnikovo slabo razpoloženje, katero je moral čutiti nedolžni Portehaut.

»Viljem Robiera pripeljte!« reče zdravnik in nato takoj nadaljuje: »Torej vi niste sporočili Crouleboisu mojih naročil?«

»Da, gospod,« je jecljal Portehaut in zardel, ko je moral četudi v njegov prilog ovaditi svojega tovariša, rekoč: »Julietta ga je prišla iskat . . . In zato . . .«

»In zato . . . ga vi še zagovarjate? Nikar ga ne branite. Pokažite mi rajši sve-je delo!«

Ko je zdravnik prebiral zapisnik si-nočnega spraševanja, privedel je Habert zopet Robiera v dvorano. Morilec se je kazal enako neobčutljivega in na očen se mu je videlo, kako se zato namenoma trudi. To so kakor zveri na preži. Kakor prejšnji večer tako tudi danes odgovarja z robom ustnice na vprašanja veččakova.

»Robier, kakor vidim, ste imeli mir-no noč!«

»Mirno? Da, jaz sem počival, vendar vedno neki strah užival.«

»Strah?« ga vpraša Courrioles, po-navlajoč sam sebi rime: počival, užival.

»Vsaj vendar vidite, da vam nikdo neče nič hudega, če so mi tudi naročili, da vas izprašujem. Mi nečemo drugega kakor pravico in resnico.«

»Jaz nimam več zaupanja, gospod doktor, naredili so mi že preveliko kri-vico.«

»Vi ste čitali zapisnik Crouleboisev?« vpraša nemški Courrioles dijaka. Obadva sta pravilno govorila ta jezik.

Portehaut odgovori, da ga ni čital.

»Berite to-le,« reče doktor in s pr-stom pokaže učencu izraz o prenapetosti avtomatičnega združevanja besed. Robier je to zopet potrdil na novo z asonanco, ker je na besedo »resnico« odgovoril s »ko-nečno besedo« »krivico«. Ves čas med tem izpraševanjem zopet celo uro ni prenehal z neko posebno jezikovno lahkoto in po-navljal besede s tem, da je na vsako zad-njo besedo postavil v svojem odgovoru nazadnje besedo, z isto rimo. Portehaut se je čudil, ko je spoznal, da se današnja vprašanja, kar ni bila sicer profesorjeva navada, gibljejo v popolno istem kroju, kakor prejšnji dan. Zdelo se je, da je ho-tel Courrioles voditi Robiera po istem po-tu kakor večeraj. Toda uprav ta navidezno priprost način je bil preglobok, da bi ga mogel dijak doumeti. Ob koncu razgovora pa se je napovedana zanjka že mogla za-znati.

»Oni dan, ko se vam je, kakor pravite,

Po običajnih pozdravih nastopijo gg. referenti, ki izvajajo med burnim odobra-vanjem svoje govore.

Tov. Vertovec referira o »Avtoriteti in svobodi pri vzgoji«. Z jednatimi bese-dami pobija brezmejni individualizem pri vzgoji, ki ne rodi zaželenega uspeha in pelje do zablodnje in popolne izgube. Sla-be strani zatirati, indiferentne k dobremu navajati in dobrim pot odpirati in jih po-speševati v razvoju po načelih naše vere, to bodi metoda katoliško mislečega pe-dagoga.

Za njim referira tovariš Leskovec: »Katoliško-narodni dijak in demokratična misel.« Katoliško-naroden dijak mora kreniti v demokratično strujo, stopiti med ljudstvo in med njim delovati za njegovo njegovo izobrazbo. On lahko upa na uspeh, ker ga ljudstvo dobro pozna in lju-bi. Omeni tudi demokratično delovanje li-beralnega in radikalnega dijaštva, kate-rega se je to zadnje čase, ko ga vznemir-jajo naši uspehi, zlasti ognjevitno oprijelo. Toda tega se nam ni treba bati. Liberal-nega in klerikalnega dijaštva naše ljud-stvo ne pozna, to mu je popolnoma tuje, ker je odvrlo od sebe to, kar naše ljud-stvo najbolj čista, sveto vero. Katoliško-narodni dijak edino je in ostane pravi na-rodni delavec.

Njemu sledi tovariš Lukman s svojim referatom: »O praktičnem krščanstvu.« V živem govoru pozivlje tovariše k vzorne-mu, krščanskemu življenju, da bodo po-vsod tudi v dejanju pokazali, da so katoli-ški dijaki. Zdaj, ko so naše vrste tako na-rastle, se nam je najbolj bati brezbriznosti in malomarnosti v verskih rečeh, da ne bodo postale naše vrste kričaća, znotraj pa trhla tolpa, ampak ostala zavedna in krepka četa.

Predavanja zaključi tovariš Gabrov-šek s svojim govorom »Naše dijaštvo in umetnost«. Naj povzamem samo eno mi-sel iz njega. Naše dijaštvo naj bi otelo od stare narodne umetnosti, kar se še da, naj bi likalo umetniški ukus našega ljudstva, in ga bodrilo ter navduševalo za vse lepo in dobro.

Po posameznih referatih so se raz-vile živahne debate, pri katerih so se sta-vili različni praktični predlogi, razširjanje dobrega časopisa, nabiranje narodnega blaga, ustanovitev krajevnih muzejev itd. Pokazal je pač zopet ta setanek, da katoliško-narodno dijaštvo umeva svojo nalogo, da je torišče njegovega delova-nja med ljudstvom, da se za to delo resno pripravlja.

Drugi dan, v nedeljo popoldan, je pri-redilo dijaštvo A. Medvedovo novo igro »Črnošolec«, ki je izpala v splošno za-do-

pripetila vaša nezgoda, je bilo zelo vro-če?« vpraša Courrioles.

»Ne vem, gospod doktor,« odgovori, »ves čas med mojo krizo mi ni bilo ne mraz ne vroče.«

»Ali hočete s tem reči,« vpraša zdrav-nik, da vam je um nekaj otrpnil, recimo kakor da bi bilo v vas nekaj spalo?«

»Prav tako je bilo . . .« reče Robier,

»prav kakor da bi bilo nekaj spalo.«

»Vi tudi takrat niste videli več tako dobro, kajne?« nadaljuje doktor z istim glasom, z glasom, ki nekako napolni čute poslušavca. »Vi tudi niste več tako na-tančno slišali?«

»Ravno nasprotno, gospod doktor,« odgovori morilec, ki se je vidoma zbral, da bi se skliceval na svoj spomin in zopet odgovoril z asonanco, v rimo prehajajoče na vprašanja preiskovalčeva. »Nikdar ni bil moj duh tako oster, nikdar ni bilo moje oko tako živo, saj ne vem kako.«

»Dovolj,« reče čez nekaj časa Cour-rioles.

Nato da znamenje Habertu, da naj od-vede jetnika, ki je vstal ter se čudil, da se je spraševanje tako naenkrat pretrgalo. Hotel je še nekaj reči, pa zavedel se je in tega ni izrekel. Dejal je le priprosto:

»Lahko noč, gospoda zdravnik!«

LISTEK.

Strokovnjak.

Paul Bourget. — A. Kalan.
(Dalje.)

Croulebois je ta zapisnik završil s ta-kim svojim podpisom, da se je zdel Cour-rioles-u zelo pomenljiv, zato se je dolgo časa mudil pregledujoč črke na tem pod-pisu. Obraz pri tem mu je bil tako za-mišljen in oster, da je pošten Habert na tihem rekel zvestemu Portehautu:

»To jo stakne gospod Croulebois, ka-dar se prikaže . . . Jaz poznam gospoda. Oč je silno razdražen.«

»Pustite me . . .« odgovori Portehaut tudi z zamolklim glasom. »Mu že jaz pojasnim; moj tovariš je vendar dober človek.«

Dijak se je preveč hvalil. On si ni upal ogovoriti zdravnika, opazivši, kako se mu stemnil obraz. Dijak je šel kakih štirindvajset let, cvetočega belega obra-za, temnorjavih lepo naravno počesanih las. Ta otroški izraz velikega dečka je bil v skoraj smešnem nasprotju z resnim de-lom, kateremu se je mladenič posvetil. To je bil poslušen, pozoren, ukažljen učenec; Croulebois pa, ki je sedaj odsoten, je bil

voljnost mnogoštevilnega občinstva, ki je kljub neugodnemu deževnemu vremenu tudi iz bližnjih krajev prihitelo tako mnogoštevilno, da je bila prostorna dvorana nabito polna.

Po igri se je razvila na vrtu in potem, ko je vreme začelo nagajati, v društveni dvorani, animirana veselica, kakoršne ni nihče pričakoval. Sodelovala sta vrta šentvriška in vrhniška pevska zbor, ki sta slavljeno izdatno povečala. Tudi lepa četa vrhniških Orlov nas je posetila.

Pred vsem pa se zahvaljujemo g. dekanu Gantarju, ki nam je prepustil brezplačno društveno dvorano, vrlima gospodoma kaplanoma, gospodu dr. Maroltu, vrlim gospodičnam igralkam in vsej častiti duhovščini, ki je prihitela iz najoddaljenejših krajev k naši priredbi. Nadalje naj sprejmejo našo najudanejšo zahvalo premil. g. knezoškof ljubljanski, goriški župnik Čigon, polhograjski župnik Čebašek in g. katehet Al. Stroj, ki so nam naklonili zadatne denarne zneske v pokritje stroškov. Vsem skupaj kličemo: Bog plačaj!

Na zborujoče dijake so došle sledeče brzojavke:

Ljubljana. Pozdrav in blagoslov vrlim našim abiturientom. Čestitam na možatem, jasnem nastopu za katoliško resnico. Daj Bog stanovitnost do konca in nepremagljivo značajnost. Anton Bonaventura, škof. — Gorica: V duhu pri Vas Vam želi najlepših uspehov na poti do svetih idealov. Dr. Srebrnjč. — Maribor: Živela nada naša. Pripravljaj, krep se za bodoče delo. Šiška, ured. Sut. t. — Ljubljana: Zadržan iskreno pozdravljam Vaš sestanek na naši lepi Vrhniški. Kvišku zastavo večnih idej, z Bogom za narod naprej! Dr. Opeka. — Ljubljana: Vztrajno in odločno naprej. Stelč. — Tomazič. — Opatija: Mi gremo na dan. Pozdrave od sinje Adrije. Mlinar.

Deželnozborska dopolnilna volitev.

Liberalnoribniška. Iz Ribnice: Černomaljski liberalci se togote po »Narodu«, da so politične oblasti tako malomarne, da niti trga Ribnice niso postavile v vol. legitimacije za dopolnilno volitev v dolenskih mestih in trgih. Ti politični analabeti in ž njimi vred visokoučeni »Narodovi« uredniki tedaj niti tega ne vedo, da Ribnica voli s Kočevjem enega poslanca v dež. zbor, ne pa z dolenskimimi mesti. Čudno bodo ti gospodje pogledali, kako so vendar mogli tako nesposobni in nevedni biti, da so šli kandidate v drug volivni okraj iskat in našli po vrhu še moža, katerega moči že v toliko zapuščajo, da stopi, kakor se čuje, z Novim letom v stalni pokoj. Ubogi Novomeščani, Černomalci in Metličani, pomilovanja vredni ste, da ste tako ubogi na naprednih kandidatih; sicer ste ta korak storili v dobri veri, da Ribnica pripada vašemu volivnemu okraju, vendar bi morali biti že nekoliko boljše poznavalci volivnih okrajev, če hočete biti politiki in dopisniki »Slov. Naroda«. Morebiti je tudi naš župan tako moder, da bo sestavil volivni imenik, da tudi Ribnica izkaže svoje zaupanje gospodu Višnikarju. Pa vsaj politična oblast na ropot po »Narodu« ni uničila že tiskanih legitimacij?

+ **Posebne vrste poslanec** bo Franc Višnikar, kakor je posneti iz njegovega obširnega kandidatnega ekspezeja, ki ga razpošilja po Dolenskem. Najbolj značilno je, da se Višnikar, čeprav so ga »mnogi volivci dolenske mestne skupine sporazumno z izvrševalnim odborom narodno-napredne stranke« postavili za kandidata, skrbno ogiblje imenovati se pristaša liberalne stranke, marveč pozira koncem svojega oklica za nekakega nadstrankar-

so se bila vrata zaprla. Čudno, ta vrsta »chohalije« je, ko govori, ta rima na koncu stavkov... Tega jaz včeraj nisem opazil. In vendar on ne more poznati po vas dognanega zakona o »hyperesthésie chissociée... In uprav to bolezen ima on in pa splošno anestezijsko. Očitno je, da je popoln norec.

»Tako je sklepal Croubelois. Ali veste, kje utegne sedaj biti?«

»Pri svoji prijateljici, gospod, bojim se, da je pri njej,« reče Portehaut.

»Dobro,« odgovori Courtois, »vzemite dijakarja in pripeljite ga nemudoma k meni. Ako bi ne hotel priti, recite mu čisto priprosto, da je njegovo opazovanje odločilo mojo diagnozo in da ga zato rabim pri sestavi svojega poročila, koje moram jutri zjutraj oddati. Pride naj na dom, kamor grem dovršit zapisnik. Z vašim vozom naj pride, ker nimate veliko časa. V pol ure ste lahko nazaj. Kje pa stanuje ta ženska?«

»V ulici Monge.«

»Dobro! Potem boste napravili obiske pri bolnikih. Vsaj je ura šele štiri. Pojdite in hitro opravite!«

(Konec.)

ja, češ, »najprvo je ljudski blagor, potem stranka in ne narobe«. Višnikar daje torej liberalcem celó lekcije. Njegovih obljub ne bomo reproducirali, ker kar je v njih dobrega, je vse posnel od S. L. S. Malo pa izkuša Višnikar tudi po Slov. Ljudski stranki pobrcniti, čeprav ne mara popoln liberalci biti; pravi namreč, da bo v deželni zboru kontroliral S. L. S. in se upiral »pretočemu navalu na mesta ter odvracal neprimerna in neopravičena bremena, katera hoče večina navaliti na mesta«. Če je ta hujškarja meščanov zoper kmete abotna, je pa nadaljnje sumničenje Višnikarjevo, da »novo posojilo ne sme biti dispozicijski fond deželnega odbora« za c. kr. višjesodnega svetnika naravnost nedostojno. Kakšen dispozicijski fond pa ima deželni odbor? Glede na obstrukcijo slovenskih poslancev v parlamentu se Višnikar giblje v samih frazah, ki druga drugo pobijajo. Zdaj pravi, »da ni prijatelji obstrukcije«, potem »da mora prej germanizacija ponehati«, preden se opusti obstrukcija, potem »da je obstrukcija večasih neizogibna«, nato pa zopet »da obstrukcija parlamentarizem diskreditira«. Kakor maček okoli vrole kaše. — Tak je Višnikarjev dolgovrezní pronunciamiento. Pristaše S. L. S. pa veliko bolj kakor ta puhlica zanima to, kako se bo deželni zbor izrekel glede na volivne imenike in volivno upravičenost v dolenskih občinah! Potem bo gospod c. kr. nadsvetnik Višnikar morabit premišljeval, ali je bilo vredno sestavljati to fetvo.

+ **Žerjava je ustrelil** c. kr. višji sodnik Višnikar v svojem volivnem oklicu, ko hvali ustanovitev deželne vinarske zadruge in obžaluje, da se je že pri porodu v to društvo »zanesla strankarska politika«. »Ako bodo ljudje, ki nimajo pojma o vinarstvu, odvracali od društva vinske producente, ki so slučajno drugih političnih nazorov, bode to društvu le škodovalo. Mogoče je tudi, da se ustanovi še druga taka zadruga in da bodeta skušali izpodrinuti druga drugo na škodo producentov.« — Kar piše tukaj kandidat Višnikar o dr. Žerjavovem ponesrečenem nastopu na občnem zboru deželne vinarske zadruge, je sicer opravičeno; človeka, ki ne razume o vinarstvu ničesar in pride na ustanovni zbor vinarske zadruge vezat politične otrobe, mora vsak resen človek obsoditi. A posledice, ki jih izvaja Višnikar, so prazne, kajti vinski producenti so ta atentat takoj pri prvem zborovanju odbili na popolnoma brezdvomen način, tako da ni dvomiti o njihovi resni volji, deželno vinarsko zadrugo ohraniti tako nadstrankarsko in nepolitično kot čisto gospodarsko društvo, kakor je bila ustanovljena od deželnega odbora.

+ **V kateri klub bo vstopil Višnikar?** Višnikar se v svojem volivnem oklicu postavlja nad stranke in noče biti liberalen ne član narodno - napredne stranke. Vprašanje nastane, v kateri klub vstopi Višnikar v deželni zbor. Po značaju svoje kandidate ne more biti član liberalnega kluba, ampak bo z Engelbertom Ganglom tvoril neko posebno skupino. To bo menda novi klub »Dvoglav«, ki se bo od bivšega »Triglava« razločeval v tem, da ima manj en glave. Kaj ko bi manjkala ravno tista glava, v kateri so shrameni možgani?

Županska volitev na Krškem.

Dne 27. t. m. smo imeli volitev župana. Izvoljen je bil najprej g. dr. Romih, ki se je pa, kar se je že prej vedelo, takoj odpovedal, in potem je bil izvoljen definitivno g. Jerman, gostilničar in pekovski mojster v Krškem. Županov namestnik pa bo ali velikotrški g. Gorenjec ali g. Gerald, kakor bo pač žreb odločil. — Radovedni smo zdaj, če bo novi župan izpolnil onih deset zapovedi, ki jih je od njega nedavno zahteval nekdo v »Slov. Narodu«. Posebno lep bo tisti drevored, ki ga ima zasadiť ob potu ob Savi. Kako prijetno bo potem sprehajati se po tem drevoredu ob šumeči Savi, zlasti ko bo novi župan pregledal tudi ves smrad in vso neznago, ki se tam širi iz raznih usnjarij in mesarij.

Kakor je bila volitev župana dobro uprizorjena, tako je bilo tudi že vse pripravljeno, da so novi liberalni občinski odborniki takoj po volitvi župana imeli sejo, v kateri so sklenili ustanoviti vinarsko zadrugo za krški okraj.

Liberalna zadruga je namreč po svojih zastopnikih gg. Lenarčič in Rozman kupila ravno te dni posestvo g. Gregoriča v Krškem za 80 tisoč kron. V kupljenih prostorih namerava zadruga liberalna zveza gostilniško obrt nadaljevati, obenem pa poleg drugih projektov (mesarija, pekarija itd.) nastaniti tudi novo ustanovljeno vinarsko zadrugo.

Ta vinarska zadruga je po načinu svoje ustanovitve postala enostransko podjetje strogo liberalne stranke in ni nič v stiku z vinarsko zadrugo, ki jo namerava osnovati deželna vinarska zadruga kot filijalko in za koje osnivanje je poslanec dr. Hočevnar, kot načelnik deželne vinar-

ske zadruge že na več shodih ljudstvo bodril in navduševal.

Ker je to stališče zdaj po postopanju »naprednjakov« torej natančno začrtano, bodo naši somišljeniki pač vedeli, da je Lenarčičeva zadruga deloma tudi prozoren političen maneuver. Nje voditelji bodo liberalni vinogradniški magnati a la Lenarčič, Globočnik itd. in se jej ne bo treba brigati za male in srednje kmete. Od deželne vinarske zadruge nameravana filijalka pa bode zlasti le za male kmete in bo imela svojo zaslonbo v deželni vinarski zadrugi ter posredno tudi v deželi, bo torej stala na širši in sigurnejši podlagi.

Toliko sedaj v pojasnilo za naše somišljenike, da vedo pri čem da so, kadar jih bode vabila gori omenjena zadruga na pristop.

Mladeniški shod in ustanovitev Orla v Št. Jurju ob juž. žel.

Včeraj 29. t. m. so zborovali mladeniči šentjurskega okraja in lepe, z zastavami in slavoioiki okrašenem Št. Jurju. Ob seti uri je bila pridiga in sveta maša. Prekrasni govor č. g. profesorja dr. Jerovška, kateri je bil v prvi vrsti posvečen naši mladini, odzval je gotovo dober odmev v srcih poštenih in zavednih fantov. Takoj po svetem opravilu se je zbralo nad 500 občinstva pred društvenim domom. Ob en četrt na eno uro je otvoril zborovanje predsednik S. K. S. Z. gospod dr. Hohnjec. Pozdravi vse navzoče. V svojem govoru je slikal delo S. K. S. Z. koliko da je storila v zadnjih letih za izobrazbo našega ljudstva. Nato pozdravita župana trške in okoliške občine navzoče mladeniče in predsednik zborovanja poda besedo zastopniku Z. T. O. Orel v Ljubljani, bratu Janko Hočevarju, kateri je v svojem govoru pokazal jasno razloček med Orlom in med »Zajcem« (Sokolom). Priporočal je fantom ustanovitev telovadnega odseka.

Nadalje je govoril mladenič Zabukovšek iz Ponikve. Vse je občudovalo priprostege kmečkega fanta, kateri se je izobrazil v domačem bralnem društvu za govornika.

Govoril je v imenu štajarske mladeniške zveze in jo priporočal. Primerjal je tudi štajerski liberalizem kači, kateri človek stopi na glavo, ona pa se bori z drugim delom telesa za življenje in smrt. Občinstvo mu je priredilo ovacijo z gromovitim aplavzom in živio - klici.

K besedi se je oglasil na to akademik Ogrizek, zastopnik Slov. dijaške zveze. Povdarjal je v svojem govoru, da se naj mladeniči zavedajo svoje materiščine. Naj si pustijo od različnih oblasti dopisovati le v slovenskem jeziku. Pokazati mora naš mladenič povsod, da je sin slovenske matere, četudi pride v nemški Gradec. Občinstvo mu je odzdravilo z aplavzom in živio - klici in s tem pokazalo, kako da čista naše krščansko misleče dijaštvo.

Govoril je na to brat Pintar iz Celja v imenu celjskega telovadnega odseka ter priporočal telovadno organizacijo.

V imenu šentjurskih mladeničev je govoril podpredsednik izobraževalnega društva Zličar. Zahvalil se je vsem zborovalcem. Zahvalil se je tudi bratom Zajcem, kateri so za ograjo po travniku hodili. Prosil jih je, naj prihitijo še večkrat na njihova zborovanja, ker jim gotovo ne bo škodovalo, ako ujamajo kako dobro besedo.

Ob pol treh zaključil g. dr. Hohnjec zborovanje. Za odhodno zaigrali so vrli št. jurski tamburaši par narodnih pesmi. — Ob četrti uri popoldne so se zbrali mladeniči št. jurske župnije v društvenem domu. Podpredsednik brat Zličar jim je v svojem govoru povedal namen, zakaj da so se zbrali in želi, da bi se že danes ustanovili telovadni odsek Orel v Št. Jurju.

Nato govori brat Janko Hočevnar, zastopnik Z. T. O. Orel. Govoril o koristi in potrebi telovadbe in o poštenu zabavi, katero mudi telovadba naši mladini. Posebno važnost je polagal na vzgojitev naraščaja.

Pristopilo je 32 krepkih mladeničev k novemu odseku. Tudi starejši moške so se zavzeli za mladega Orla in pristopilo jih je sedem kot podporni člani. Naraščajška telovadba se uvede s početkom šolskega leta. Zasluga, da se je ustanovil tako krasni odsek, gre gotovo v prvi vrsti g. kaplanu Žganku, katerega so si mladeniči izvolili s krepkimi na zdar-klici za svojega predsednika. Na zdar!

Vožnja Zeppelinovega zrakoplova v Berlin.

(Posebna poročila »Slovenca«.)

Kadarkoli poleti Zeppelinov zrakoplov v zrak, vedno se ima boriti z močnim vetrom, kakor bi se zarotili elementi, hoče ga kaznovati za predrzni boj z naravo. V tem boju z vetrovi močno trpe zrakoplovovi motorji, ki so najvažnejša stvar Zeppelinovega zrakoplova. V soboto smo poročali, da je Zeppelinov zrakoplov pilot iz Norinberka dalje proti Berlinu.

Ob ¾ na 3. popoldne so ga videli nad Ronnenburgom. V bližini zdravilišča Tannenfelda je zrakoplov zašel v silen veter, da so morali motorji in propelerji delovati z vsemi silami. Nakrat je zrakoplovu odletel sprednji propeler. Zrakoplov je sicer še lahko vozil dalje, a le jako počasi. Okolu 7. ure zvečer je zrakoplov privozil do Bitterfelda, kjer sta zrakoplov čakala Zeppelin in nemški prestolonaslednik. Zrakoplov se je v Bitterfeldu ustavil, nakar je Zeppelin telefonično javil nemškemu cesarju v Berlin, da vsled močnega protivetra ni mogoče, da bi zrakoplov še v soboto došel v Berlin. Nemški cesar je izrazil željo, naj bi zrakoplov odplul iz Bitterfelda v nedeljo ob 8. uri zjutraj, da bi prišel v Berlin okolu 10. ure dopoldne. Zrakoplov je torej ostal zasidran preko noči v Bitterfeldu. Naval občinstva je bil tolik, da je bil zrakoplov v nevarnosti. Zeppelin je nagovoril občinstvo in prošil, naj se občinstvo umakne. Občinstvo se je nekoliko umaknilo, pojoč pesem »Deutschland, Deutschland über alles«.

V noči od sobote na nedeljo je ves čas občinstvo oblegalo zrakoplov. Zeppelin je nadzoroval popravljajna dela. Ob 6. uri zjutraj je konstatiral, da je zrakoplov popravljen in popolnoma v redu ter je določil odhod za 7. uro 30 minut. Točno ob določenem času se je zrakoplov dvignil v zrak. Občinstvo se je na hip odkrilo in pelo »Deutschland, Deutschland über alles«. Ko je bil zrakoplov 300 metrov visoko se je obrnil proti Wittenbergu in v par minutah ob velikanskih ovacijah občinstva izginil v daljavi. Ob 8. uri 40 min. je zrakoplov že preletel mesto Wittenberg. Ob pol 1. uri popoldne pa je Zeppelinov zrakoplov priplul v Berlin.

Zeppelin v Berlinu.

Neprestano so včeraj zjutraj posebni vlaki prihajali v Berlin, na stotine avtomobilov je od vseh strani vozilo občinstvo v Berlin. Naval ljudstva je bil tolik, da je v nekaterih ulicah promet bil nemogoč. Celo na strehi mestnega magistrata je bila napravljena tribuna, na kateri so čakali Zeppelina občinski svetniki s svojimi rodbinami in uradniki. Nad 400 oseb je stalo na tej visoki tribuni. Na vseh hišah v Berlinu je bilo polno ljudi, na cestah vse natlačeno, glava pri glavi. Ljudje so imeli v rokah zastavice, s katerimi so mahali Zeppelinu pozdrav.

Ko se je pokazal Zeppelinov zrakoplov v zraku, kričal je ves Berlin: »Hurra.« Nad tri milijone ljudi je bilo zbranih po berlinskih ulicah pri dohodu Zeppelina v Berlin. Kljub tolikemu navalu ni bilo resnih nesreč. Mnogo junških Nemcev je simuliralo slabost, da so dobili požirek konjaka v rešilnih postajah. Ob 11. uri dopoldne ni bilo v rešilnih postajah že nobene kapljice pijače.

Največji naval občinstva je bil seve na Tempelhoisko polje, kjer je cesar s svojim dvorom pričakoval Zeppelina. Tu je bilo nad 750.000 ljudi. Na tem polju je bil tudi signalni balon, katerega je poslal tja neki berlinski list, da signalizira dohod Zeppelinovega zrakoplova. Ob tri četrt na 11 je prikorakal na polje gardni polk, ki je občinstvo še bolj odrinil. Občinstvo je seve glasno godrnjalo, češ, da od samega vojaštva ne bo nič videlo. Pri dohodu je Zeppelin manevriral z zrakoplovom v zraku, nakar je v zraku pred cesarjem pripognil zrakoplov ter se s tem klanjal cesarju. Zrakoplov, ki je privozil nad Berlin v višini 250 do 300 metrov, je sedaj zavzel med gromovitimi ovacijami občinstva višino 50 metrov ter odplul dvakrat preko celega Berlina na Tegelsko strelišče, da se spusti na zemljo. Tja se je takoj z avtomobilom odpeljal tudi cesar. Med Zeppelinovo vožnjo na Tegelsko strelišče so zvonili zvonovi vseh berlinskih cerkev. Potoma je obkrožil zrakoplov stolnico in mestni magistrat. Ko je zrakoplovna ladjica na Tegelskem strelišču se dotaknila zemlje, je to godba gardnega polka pozdravila s tušem, občinstvo je pa pevalo »Deutschland, Deutschland über alles«.

Ob 2. uri 15 minut popoldne je bil zrakoplov zasidran in pritrl na zemljo. Ko je stopil Zeppelin s svojim spremstvom iz zrakoplova ladijce, pristopil je k njemu cesar, mu podal roko ter ga prisrčno nagovoril. Zeppelin se je ginjen zahvalil. Tudi vsi principi so Zeppelinu podali roko. Navzoč je bil tudi zrakoplovec Orville Wright, katerega je cesar Zeppelinu predstavil. Zrakoplovca sta se prijazno pogovarjala. Po teh pozdravih je pozdravil Zeppelina župan dr. Reicke v imenu mesta in prebivalstva. Cesar je povabil Zeppelina, naj se v cesarskem avtomobilu pelje v Berlin. Zeppelin je bil tako kraljevsko odlikovan: moral je sesti v cesarjev avtomobil ob desno stran cesarja ter se je s cesarjem peljal v cesarski dvor. Občinstvo je Zeppelina in cesarja navdušeno pozdravljalo.

Po dohodu v cesarjevo palačo je bil obed, pri katerem je Zeppelin sedel ob desni strani cesarjevi. Cesar je napil Zeppelina in njegovemu spremstvu. Po obedu se je cesar večkrat s Zeppelinom

Pokazal ob oknih ljudstva, ki je oblegalo cesarski dvorec in prepevalo nemške narodne himne. Zeppelin je ostal v cesarjevi palači kot cesarjev gost. Ob 3. uri 55 minut popoldne se je cesar odpeljal na kooldvor, želeč Zeppelinu, da se srečno na bodenskem jezeru pokaže avstrijskemu cesarju ter se je odpeljal v Svinemünde. Zvečer se je Zeppelin z brzovlakom odpeljal v Friedrichshafen, od tu pa v Lindau na bodenskem jezeru. Pri svojem odhodu je dočel, naj tudi zrakoplov zvečer odplove iz Berolina. Tudi pri povratku vodi zrakoplov nadinženir Dürr.

Zeppelin zopet ponesrečil!

Danes dopoldne smo dobili iz Berolina naslednje poročilo: Zeppelinov zrakoplov je včeraj v nedeljo ob 11. uri 24 min. odplul iz Berolina, a je moral danes jutraj vožnjo prekiniti. Zrakoplovu se je pri Zulzigu v bližini Wittenberga zlomil sprednji propeler in prebil zrakoplovov oval, da je izhlapeval iz zrakoplova plin. Poprave bodo trajale dva dni. Po teh poročilih je torej izključeno, da bi Zeppelin mogel pokazati svoj zrakoplov avstrijskemu cesarju na Bodenskem jezeru.

POLITIČEN POLOŽAJ.

(Po najnovejših poročilih.)

Češki deželni zbor.

Politični položaj se zdaj suče okoli češkega deželnega zbora. Baron Bienenrth se zdaj trudi, da bi se Čehi in Nemci sporazumeli, da bi češki deželni zbor mogel 22. ali 23. septembra, ko bo sklican, delovati, kajti brez češkega deželnega zbora — tako je geslo Čehov — ne sme biti državnozborna zasedanja. Ali se bo sporazumljenje doseglo ali ne, tega ne bomo proročevali — pogledimo, kaj o tem pišejo listi, zlasti češki.

»Narodni listy« pišejo: »Človek bi mislil, da se bo baron Bienenrth naravnost na razbijalce češkega deželnega zbora obrnil, da jim govori na srce. Naj se le spomni na besede Steinwenderjeve, da se ne sme nobena obstrukcija z nacionalnimi ali drugimi koncesijami odkupiti.« Češki poslanci in konservativno veleposestvo naj bi o tem sklepalo, ali bi ne bilo boljše enoglasno povabilo ministrskega predsednika s prepričljivo motivacijo odkloniti.

»Hlas Naroda« povdarja, da češki poslanci ne bodo šli v Kanoso in ne bodo nikakor dopustili, da bi se že v prvi seji češkega deželnega zbora sklenile važne postavke, ki bazirajo na zahtevah Nemcev, ne da bi se deželnemu zboru dala možnost delati dalje.

»Den« piše: »Mladočehi bodo seveda kot konstitucionalni politiki samoobsebi umevno šli na konferenco. Odkloniti povabila, kakor to nameravajo radikalni poslanci, to bi bil čin politične nezrelosti. Iz konference bi se seveda ne razvila kaka češko-nemška pogodba, pač pa modus vivendi, ako Nemci dopusté delozmožnost deželnega zbora, kar bi se seveda moralo zgoditi brez vsakršne koncesije.«

»Narodni Politika« ponavlja parolo: Brez deželnega zbora ne sme zborovati državni!

Kar se tiče agrarcev, je poslanec Udržal sklical za 4. septembra parlamentarno komisijo češke državnozbornske zveze v Prago k seji. Konferenc z Bienenrthom se od agrarne strani udeležé poslanci Udržal, Dvořak in dr. Pazderka.

Kaj pa Nemci?

Znana ekscelenca Prade, bivši nemški minister, izjavlja v »N. Fr. Pr.«, da je delovanje češkega deželnega zbora od tega odvisno, ako Čehi zadovoljé nemškim zahtevam. Nemci hočejo predvsem biti bolj zastopani v deželnem odboru, imajo pa še druge želje, in teh ni malo.

Dr. Pacak za solidarnost »Slovanske Unije«.

»Unión« priobčuje članek bivšega ministra za Češko, dr. F. Pacaka, o »Slovanski Uniji«. Glavne misli so sledeče:

Kmalu bo leto, odkar se je »Slovanska Jednota« ustanovila. Njeni bistveni programni točki ste bili sledeči: 1. Solidarno delo, da se vrže Slovanom sovražni sistem. 2. Solidarno postopanje po njegovem padcu. Prva točka se bo izpolnila le, ako bo »Slovanska Jednota« enotna, trdna in vztrajna. Prvič se je »Slovanska Jednota« pokazala močno in stvarno v zadevi bosanske banke. Takrat bi bila vlada padla, ako bi ne bilo nekaj poslancev, ki sicer niso bili v »Uniji«, prestopilo k vladi. Pozneje se je pojavilo neko nesporazumljenje, ker so nekateri člani »Unije« bili za to, da se obravnavajo trgovinske pogodbe. Večina »Unije« pa ni bila za to, marveč je izrekla, da je z budgetom državno delo končano, in tako je prišlo čisto naravno do obstrukcije, čeprav »Slovanska Unija« o tem ni formalno sklepala. Potem je prišla konferenca Glabinskega. Dr. Pacak pravi, da je ta konferenca pravzaprav delo nekega člana češkega katoliško-narodnega kluba, v kar se pa mi ne spuščamo. Pacak pravi dalje, da je zadnja sela »Slovanske Jednote«, ki se je vršila istodobno kakor Glabinskijeva konferen-

ca, pokazala, da je »Jednota« enotna, kajti storili so se soglasni sklepi, najvažnejši pa ta, da »Unija« vztraja na svojem principu vladi nasprotnem stališču. Obstrukcije seveda ni več, ker je le-ta z zaključitvijo parlamenta dosegla svoj namen. Kar se pa tiče prejšnjih nesporazumljenj, se je reklo — kakor pravi dr. Pacak — da nobenih rekriminacij več, ker, kar se je zgodilo, se je zgodilo in pripada preteklosti. Dr. Pacak pravi, da mu je te dni dr. Kramář pisal: »Kar je bilo, je bilo. Odslej mora »Slovanska Jednota« stati kakor enotno telo.« »Slovanska Unija« je tudi okrepljena in kar piše »N. Fr. Pr.« o tem, da so rusinski poslanci zoper vstop v »Jednoto«, je zlagano.

Krščansko-socialna organizacija na Koroškem.

Včeraj se je ustanovilo v Svečah pri Bistrici v Rožu Slovensko krščansko izobraževalno društvo. Ljudstva je bilo navzočega najmanj 250. Govoril je F. Terseglav iz Ljubljane o narodnostni misli ter izvajal, kako raznarodovanje ljudstvo fizično in moralno truje ter ožigosal odpadništvo, veselčenje in mnogobosedičenje, ki naj se umakne smotrenemu in treznemu delu. Dr. Arnejc je v humorističnem govoru naslikal ljubezen Rožancev do domače grude in priporočal značajnost, ki jo renegatje sistematično v ljudstvu ubijajo. Čebul iz Jesenic pozdravi novo društvo v imenu delavstva ter pozivlje delavstvo k organizaciji zoper koroški nemško-nationalni kapitalizem. Tamburaši »Kočne« so pod vodstvom gosp. kaplana Rudla proizvajali tamburaške točke, šentjanški pevci pa so nas razveseljevali z domovinskimi popevi. Ljudstvo je bilo navdušeno, le par nemčurških butic, ki so se k veselici utihotapile, si je v »Extrastüblu« lila dilo svojo jezico.

Katoliški shodi.

Češki katoliški shod.

Kraljevi Gradec, 29. avgusta. Udeležencev je bilo že 28. t. m. nad 14.000. Navzoč je kardinal Skrbensky in ves episkopat. Predsednik je dr. Hruban, prvi podpredsednik grof Mensdorff-Pouilly, drugi poslanec Rust, tretji Zafranek. Shod pozdravi škof dr. Doubrova. Odpošljejo se udanostne brzojavke sv. očetu, cesarju in prestolonasledniku. Kardinal Skrbensky podeli nato papežev blagoslov, katerega sprejmo vsi kleče. Nato govori knezoškof dr. Bauer, za njim profesor Schulz. Danes dosepejo trije posebni vlaki iz dežele.

Nemški katoliški shod.

Breslava, 29. avgusta. 56. nemški katoliški shod je ogromno obiskan. Silno veliko je dijaštva. Delavcev je že zdaj nad 20.000. Na javnih zborovanjih bodo govorili: dr. Bell (Naloge katoličanov na socialnem in gospodarskem polju), dr. Herschel (Bonificijevo društvo), dr. Faulhaber (Zensko vprašanje), Kapitz (Alkohol), knez Löwenstein (Misijonstvo), dr. Meyers (Karitativno delovanje), Marx (Solstvo), Mumbauer (Slovstvo), Rumpf (Gojitev krščanske umetnosti), dr. Schädler (Papežstvo in Pij X.), de Witt (Tisk).

Ogrski katoliški shod.

Szegedin, 29. avgusta. Danes je tu začel zborovati ogrski katoliški shod. Trajal bo tri dni. Mesto je krasno dekorirano. Navzoč je skoro ves episkopat. Evharistične procesije se je udeležilo 1000 duhovnikov in nad 20.000 vernikov. Mučen vtis napravlja vest, da Slovaki nameravajo demonstrirati proti nasiljem ogrske vlade in da je zato župan prosil za vojaško azistenco.

Slavnonostni dnevi Tirolske.

(Posebno poročilo »Slovenca«.)

Včeraj je Tirolska v Inomostu slovesno praznovala stoletni spomin na junaštva Andreja Hoferja in njegovih tovarišev. Cesar je ob tej priliki počastil slovesno okrašen Inomost s svojim obiskom. Navdušeno so Tirolci na vseh postajah pozdravljali vladarja, na nekaterih postajah so stale skupine živih slik v narodnih nošah predstavljajoče prizore iz bojev cesarju udanih Tirolcev l. 1809.

Slavnosti so se pričele že v soboto s streljanjem strelcev. Streljanja se je udeležilo 2000 strelcev. V soboto zvečer je 400 pevcov in 2000 silincev bakeli ter 10 godb priredilo cesarju srenado. Nameravano zažiganje kresov po okoliških gorah je vsled dežja moralo izostati, pač pa se je vršila sijajna razsvetljava Inomosta. V Inomost je došlo mnogo posebnih vlakov iz raznih avstrijskih krajev. Za vzdrževanje reda je došlo policij v Inomostu na pomoč 40 dunajskih policarjev. Za častno stražo cesarju so bili dodeljeni strelci iz Paseirske doline, rojaki Hoferjevi in strelci iz Wiltena.

Včeraj ob pol 9. uri dopoldne se je peljal cesar na zgodovinsko goro Isel, kjer

se je vršila ob spomeniku Andreja Hoferja spominska slavnost na boje leta 1809. Cesar je po nagovorih položil venec na Hoferjev spomenik. Na poti so napravili špalir veteranci in strelci iz cele Tirolske s svojimi godbami in starimi zastavami. Po tej slavnosti se je pričel pomikati z gore Isel slavnostni historični sprevod. V slavnostnem sprevodu je korakalo 30.000 strelcev, veterancev z 500 zastavami, izmed katerih je marsikatera bila v bojih leta 1809. Sprevod je trajal 2½ ure. Občinstvo je posebno živahno aklamiralo skupine tirolske črne vojske in skupine iz bojev leta 1809., posebno Haspingerja, Speckbacherja in Hoferja. Spreveda se je udeležilo tudi 2000 laških strelcev iz Južne Tirolske. V Fernandineumu se je otvorila zgodovinska razstava.

Popoldne se je cesar podal na strelišče, ob ½6. zvečer je bil dvorni obed, zvečer pa v mestnem gledališču žive podobe iz bojev leta 1809. Cesar se je danes v ponedeljek jutraj ob navdušenih ovacijah občinstva odpeljal iz Inomosta ter je opoldne došel v Bregenz, kjer je ob 3. uri popoldne korakal mimo cesarja historični sprevod iz Predalrske. Zvečer bo serenada in razsvetljava jezera ter gor. Jutri ob 7. uri jutraj bo cesar s parnikom se odpeljal v Lindau, Rorschach in Mainau na Bodenskem jezeru.

Iredentovske demonstracije.

Iz Triedenta poročajo: Množica 30.000 oseb je psovala na tukajšnjem kolodvoru laške strelce, ki so se peljali k cesarskim slavnostim v Inomost ter jih tudi dejansko napadla, nekaterim strelcem je celo onemogočila odhod. Orožniki so posegli vmes in aretirali mnogo oseb, med njimi poslanca Avancinija, ki je vprizoril te iredentovske demonstracije.

Laški liberalci in socialni demokratje so včeraj hoteli prirediti shode za avtonomijo Trentina, pa je oblast vse shode prepovedala.

ČEŠKO GIBANJE NA NIŽJEAVSTRIJSKEM.

Nemški listi srdito pišejo proti nastopom Čehov na Nižjem Avstrijskem, češ, da je namen Čehov dokazati, da ni nikjer več zaprtega nemškega ozemlja. »Ost-deutsche Rundschau« je bila radi napadov na Čehe v soboto zaplenjena. Včeraj so bili na Dunaju trije češki shodi: dopoldne zborovanje čeških narodnih socialcev, popoldne zborovanje češke mladine in društva Komensky. Danes v ponedeljek pride češki socialni demokratje na Dunaju zborovanja v šestih okrajih.

ZMAGA ŠPANCEV.

Španci so po hudih bojih priporili Tasagyn. Sovražnik je imel velike izgube ter je bežal.

ODŠKODNINA ZA KRETO. — ZOPET GRŠKE ZASTAVE NA KRETI.

Baje se v kratkem reši zadeva Krete na ta način, da dobi Turčija za Kreto od Grške znatno svoto, za katero garantirajo Turčiji velevalsti. V Kanei so vse privatne hiše demonstrativno okrašene z grškimi zastavami, sedaj so pa izobesile grške zastave tudi vse občinske oblasti. Razume se, da tega Turčija ne bo mogla mirno trpeti, zato je želeti, da se Grška in Turška poravnate v zgoraj omenjenem smislu.

Povodenj v Ameriki.

Iz New-Yorka poročajo, da je reka Orinoko v Karakasu prestopila bregove ter odnesla s seboj osem vasi s petsto ljudmi. 3000 ljudi je brez strehe.

Iz Meksike prihaja poročilo: Reka Santa Catarina je izstopila in je v Monteregu povzročila nepopisne povodnji. Utonilo je 800 oseb, brez strehe je 15.000 oseb.

Dnevne novice.

+ **Slovanska solidarnost in »Slovenski Narod«.** »Slovenski Narod« je v soboto ognjevitno pozval nemške in slovanske svobodomiselné poslance, naj se združijo. Njegov poziv zdaj vsi nemški Slovanom sovražni listi z veliko slastjo ponatiskujejo, češ, zdaj pa bo slovanske solidarnosti kmalu konec, ker se bodo slovanski svobodomiselní poslanci od krščansko-mislečih ločili. Včerajšnja »Unión« pa prinaša članek bivšega ministra Pacaka, mladočeha, torej svobodomisleca, ki izjavlja, da »Slovanska Jednota« danes ni samo tako solidarna kakor je bila, ampak še velikobolj trdna, enotna in ojačena. Dr. Pacak pa pove še nekaj, to namreč, da na programu »Slovanske Jednote« ni samo sedanja Slovanom sovražno vlado podreti, ampak tudi po njenem padcu solidarno nastopati. Kaj pravi na to naš »Slovenski Narod«, ki komaj čaka trenutka, da bi se »Slovanska Unija« zaradi zakotnih šol juda barona Hocka na Dunaju razšla?

+ **Važen shod na Robu.** Na Robu je bil včeraj velik političen shod, na katerem sta poročala deželni odbornik dr. Vladi-

slav Pegan in deželni poslanec Bartol. Po podanih poročilih o splošnem političnem položaju v Avstriji in o deželnih razmerah so se sprejele soglasno sledeče resolucije: 1. izrekamo popolno zaupanje in poslanecem S. L. S. osobito nje načelniku gospodu dr. Susteršiču; 2. damo svojim poslancem popolnoma prosto roko, da delajo v korist ljudstva, ki jih je volilo in zoper sovražno vlado ter izražamo, da jih bomo podpirali pri eventualnih novih volitvah še bolj, s tem, da jih pridemo voliti v večjem številu v državni zbor kakor doslej; 3. zahtevamo, da vlada dovoli zasedanje deželnega zbora toliko časa, da bodo naši poslanci mogli izvršiti delo, katero so dosedanje večine zanemarile v škodo kmečkega ljudstva; 4. izrekamo nezaupnico narodno-napredni stranki, katere po svojih voditeljih nastopa v škodo Slovanom ter v prid nemški vladi; 5. zahtevamo odločno, da vlada ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani.

+ **Narodova« laž.** V sobotni številki z dne 28. avgusta piše »Slovenski Narod« med drugim doslovno: »Pretekli teden sta prišla kamniški glavar Krese in deželni poslanec dekan Lavrenčič na naše stroške ogledat si škodo (po toči). Iz njunega obnašanja smo spoznali, da sta se prišla iz kmeta norčevat. Okrajni glavar je opomnil: »Saj ni nobene škode«, dekan Lavrenčič mu je prav široko smeje se pritrjeval.« Tako »Sl. Narod«, in kaj je res? Da se je to gosposkemu dopisniku v oguljeni sukni — ne priprostemu kmetu —, kakor piše »Slov. Narod«, milo rečno, sanjalo, ker si nisem jaz z gospodom glavarjem doslej še nikjer ogledoval škode po toči ali se temu smejal. — Pripomnim pa, da sem se poučil o škodi drugim potom, da sem ponesrečene odkrito pomiloval in prosil za nje osebno pomoči pri c. kr. dež. vladi v Ljubljani, oziroma gospodu grofu Chorinsky-ju. — Ivan Lavrenčič, deželni poslanec.

+ **Nezaupnica Ploju.** V Št. Janžu na Dravskem polju se je vršil v nedeljo 29. t. m. zelo dobro obiskan shod, na katerem je govoril gospod deželni poslanec Ozmeč o obstrukciji v državnem zboru in o bodočem delovanju deželnega zbora. On, kakor tudi naslednji govornik urednik Cenčič sta ožigosala zahrbtno delovanje hofrata Ploja. Na predlog gospoda kaplana Agreža so se sprejele sledeče resolucije: Dne 29. avgusta v Št. Janžu na Dravskem polju zbrani volivci izražajo:

1. Poslanecem »Slovanskega kluba« popolno zaupanje za njihov odločen nastop proti vladi, volivci odobravajo obstrukcijo in pozivljajo svoje poslance, da vstrajajo v boju proti nasprotni vladi.

2. Volivci obsojajo needino postopanje slovanskih in slovenskih poslancev v tako važnem trenutku za Slovanstvo v Avstriji.

3. Volivci zahtevajo od vlade slovenskih uradnikov za slovenske pokrajine.

4. Volivci pozivljajo poslance, da ne odnehajo od zahtev slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

5. Poslanci se pozivljajo, da ne dopuste raznih pogodb z drugimi državami v škodo in kvar kmečkega stanu.

6. Volivci pozivajo deželne poslance, da vse moči zastavijo, da se škodljiva lovska postava spremeni kmetu v korist.

7. Država naj prevzame 50 odstotkov šolskih bremen.

Končno so volivci soglasno izrekli zaupnico g. dež. poslancu Ozmeču. Hofratu dr. Ploju, pa so z ozirom na njegovo zahrbtno protikmečko delovanje izrekli popolno nezaupanje. Proti Plojevi nezaupnici so glasovali: nadučitelj Rajh, njegov sin filozof (nevolivec) jurist Stefan Dobnik (nevolivec) in en Štajercijanec. Shodu je predsedoval č. g. župnik M. Škorjanc.

+ **Tvrdba F. Supantschitsch** (semterje se piše tudi Supančič ali Zupančič) je vpeljala v zvezi z »Narodovimi« revolver-jurnalisti nov običaj za konkurence pri javnih natečajih. Konkurenti, ki so stavili ugodnejše ponudbe, se proglasi za »klerikalce«, ki za nobeno ceno ne smejo dobiti dela, samo liberelec mora služiti, če je tudi dražji — to je geslo, ki ga proglašja »Narod« na tako frivolen način, da ga je treba na ves glas povedati tudi vsem našim somišljenikom, ki imajo besedo pri oddaji kakih del, bodisi za cerkve, za občine ali za druge delodajalce. Liberalci bojkotirajo brezobzirno vsakega našega pristaša; zato pa tudi morajo naši somišljeniki podpirati naše obratnike in podjetnike. Vsled »Narodovih« notic smo se informirali in smo poizvedeli sledeče: »Narod« je pisal, da se je Scanettiju neki strop podr, da je zato mora dobiti zgradbo obrtne šole Supantschitsch. Mi nimamo nobenega povoda se potegovati za Scanettija, a resnici na ljubo moramo konstatirati, da je ravno nasprotno res, nego piše »Narod«. Scanetti je izvrševal preizkušnjo nekega stropa z raznimi težami, in je bil torej pripravljen na to, da se pri gotovi meji obteženja mora strop udati. Pri Supantschitschu pa so se zgodile čisto drugačne stvari. Opozarjamo na zgradbo bivšega »Katoliškega doma«. Tam so se novi Supantschitschevi stropi začeli čez kratek

čas tako nevarno udajati, da katoliška družba ni hotela Supantschitscha izplačati in mu je rajši prepustila celo hišo, češ, kakršno si naredil, tako pa imej! O podretem šolskem stropu lahko še natančneje poročamo. Vsekako je v interesu države, da vlada stavbo obrtne šole natančno nadzira! 16.000 K se je vrglo vun, da le ne bi prišlo še kako iznenađenje! Dalje se je »Narod« zagnal v deželni odbor, najbrž da bi na ta način pri deželnem odboru izsilil kaka dela za liberalce. Všeč mu ni, da ni dobil zgradbe ceste Podnart-Petrovo-brdo »naprednjak« neki Demšar iz Zalega loga. Iz čisto preprostega razloga: Ker ne uživa dovolj zaupanja in ker bi bil delo itak moral oddati podnajemniku; zato je dobil delo zidar, ki bo delal direktno. Izgubilo se ni nič, nasprotno, delo se je oddalo z znatnim popustom. Kar se tiče Lončariča, smo poizvedeli, da deželni odbor vsako njegovo ponudbo čisto objektivno primerja z drugimi; tako Lončarič včasih delo dobi, včasih pa tudi ne, sicer se pa gleda pri enakih ponudbah vedno na domačina. — Toliko smo poizvedeli, a bomo svoja poizvedovanja nadaljevali; kdor oddaja kako delo, se naj na vsak način pri nas informira. Tvrde pa, ki hočejo z javnimi grožnjami in s političnim terorizmom izpodrinuti konkurenta, morajo po naših mislih biti od javnih natečajev sploh izključeni!

— **Občni zbor »Katoliškega tiskovnega društva«** se je izvršil danes ob 10. uri dopoldne v knjižnici »Katoliške Tiskarne« po naznanjenem dnevnem redu. Natančneje poročilo prinese »Koledar kat. tiskovnega društva«, ki v kratkem izide in se vsem članom dopošlje.

— **Orli v Kranju.** Dne 29. avgusta je bil v dvorani »Ljudskega Doma« v Kranju prvi shod Orlov. Izvolil se je pripravljavni odbor. Sedaj se priključajo člani telovadcev in naraščajo. V kratkem bo glavni ustanovni shod, na katerem se bodeta izvolila oba orlovska odbora. Lepo telovadno orodje je naročeno. Predsednik »Izobraževalnega društva Kranj« je pozdravil mlade Orle ter spominjal na to, kako so Kranjci že od nekdaj častili orla, kralja ptičev ter si ga kot znak moči pri- zvali v mestni grb, odkoder si ga je pri- svojila dežela kranjska. Gospod Podlesnik iz Ljubljane je pa v izvrstnem govoru raz- ložil pomen in nalogo nove organizacije, ki hoče vzgajati duševno in telesno čvrste mladeniče, da bodo neustrašeno branili obe svetlini našega naroda: vero in na- rodnost.

— **Koledar narodnoobrambnega odseka.** Narodnoobrambni odsek namerava izdati koledar za pisarne. Vsi tisti, ki na- meravajo naročiti ta koledar, naj javijo našemu uredništvu, da se pravočasno more določiti število iztisov.

— **Podržavljenje mestne realke v Idriji** se izvrši, kakor se poroča z Dunaja, s 1. septembrom t. l.

— **Strelna v vili g. Petriča.** Iz Šmart- nega pod Šmarno goro pišejo: Dne 27. t. m. je treščilo v vilo g. Petriča v Zgornjih Gamelnjah. K sreči so sosedje videli strela, ki je hipno užgala ter hiteli gasit v hišo, kjer je družina, ne vedoč, da hiša gori, iznenađeno gledala ljudi z vodo in gasilno pripravo. Vse delo se je posrečilo tako, da ni opaziti znatne škode. Isto popoldne je treščilo v neki dimnik v Tacnu. Tudi po- noči nato je hudo grmelo, da so ljudje, ostrašeni še od onega leta, ko je strela tri ljudi hkrati ubila, večinoma bdeli in molili.

— **Otrok med mlinskimi kolesi.** V so- boto je prišla v Poljanah pri Kočevju se- demletna mlinarjeva hčerka Ana Andol- škova med mlinska kolesa, kateri so ji iz desne roke in brade iztrgala meso in jo sploh opasno poškodovala. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

— **Sirotišnica v Kranju.** Sirotišnica Vincenčijeve družbe v Kranju je pod streho in se skoro izroči svojemu namenu.

— **Mrtvo so našli 44 let staro de- lavko Marijo Zemvo iz Mexška pri Gorjah.**

— **Kongres malih trafikantov** se je vršil to nedeljo v Budimpešti. Trafikantje zahtevajo povišanje provizije za 12 odstotkov. Ogrski trafikantje so sklenili po- zvati hrvaške kolege, da se pridružijo nji- hovim zahtevam.

— **Vodljiv avstrijski jekleni zrako- plov.** Nadporočnik avtomobilskega kadra vitez pl. Hallborn je preteklo zimo pre- daval v avstrijskem avtomobilnem klubu in zrakoplovnem društvu na Dunaju o po- njem izdelanem projektu vodljivega jekle- nega zrakoplova. Kot se poroča, se je predavatelju posrečilo zagotoviti si de- narno podporo nekaterih finančnih zavo- dov, tako da se bo mogel zrakoplov gra- diti že v jeseni.

— **Paganini je osnoval novo stranko.** Lepaki po Trstu javljajo, da je iz socialno- demokratske stranke izstopilvi Paganini ustanovil novo stranko: »Avtonomno trža- ško skupino mednarodnih socialistov«, ki bo izdajala svoj list »L' Azione socialista«.

— **Slovenščina c. kr. državne želez- nice.** Kako spoštuje uprava c. kr. državne železnice naš jezik na Gorenjskem, priča- jo vozni listki, kjer se bere črno na rja-

vem: »Zum halben Preise -- za polovici cenu«. — Skandal brez primere!

OB STOLETNICI SLAVNIH TIROLSKIH ZMAG.

Vse avstrijske dežele in še posebno Tirol- ska praznuje leto stoletnice junaštva ne- ustrašenih tirolskih kmetov, ki so pod vodstvom kmeta Andreja Hoferja tako vsepošno branili vero in domovino proti mogočnim vojaškim silam, da so danes vzor plemenitim junaškim činom in pozna svetovna zgodovina malo tako junaških zmag, kakršne so si priborili vstrajni Ti- rolci pred sto leti pod vodstvom Andreja Hoferja. V spomin na te dogodke je prire- dil č. g. župnik Fran Rihar za ljudske odre na deželi krasno igro, ki je najbolj pri- pravna, da se navduši mili slovenski narod in ojunaci v ljubezni do Boga in domovine:

Andrej Hofer, tirolski junak. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovor- om in sklepno sliko. Cena 80 v. 10 izvo- dov 5 K, založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Igrokaz praznuje tirolskega ju- naka Andreja Hoferja, ki je leta 1809. (to- rej pred sto leti) tako srčno in neustrašeno branil vero in dom proti veliki premoči silnega Napoleona. Z občudovanjem zre- mo na tega slavnega moža, polnega ljube- zni in navdušenosti za vse dobro in pleme- nito, vstrajnega in odločnega pri delu za Boga in domovino. Priprost kmet, brez iz- obrazbe, toda veren in kremenitega zna- čaja ter zlatega srca, je postal zaupnik ce- lega svojega naroda, postal je njegov vr- lovni poveljnik, ki je nepremagljive Na- poleonove vojske trikrat pognal čez mejo ter se povslej do najvišje časti v deželi, da je v cesarjevem imenu vladal v cesar- ski palači. Pa tudi za trenutek se ni prev- zel na višini svoje slave slavnemu junaku. Sebe ni nikdar iskal; kar je storil, je storil iz ljubezni do Boga, cesarja in domovine. V tej ljubezni za tako vzvišene vzore, ki so navduševali ves njegov narod, si je pribor- ril slavne zmage; ti vzori so mu dajali po- gum pri padcu in v smrti... Dne 10. febr. leta 1910. pa je izkrevavalo v trdnjaskem zidovju Mantove najblazje in najzvestejše tirolsko srce — srce Andreja Hoferja, ustreljeno od francoskih krogel. Tudi naš narod naj se navduše za svete vzore ob krasnih prizorih te zgodovinske igre. — Ne samo uprizorjena na odru bo vsevala ta igra: knjižica naj se čita tudi doma v družinah, saj je snov silno zanimiva, pa tu- di zelo koristna.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnje porote.

Žrtvi žganjepitja. — Morilka svojega moža pred sodiščem. — Žena polila moža s pe- trolejem in ga zažgala.

Redkokrat se razpravlja v sodni dvo- rani o taki grozodejnosti, kakor nam poro- ča sledeča razprava, ki nam kaže žalost- ne posledice žganjepitja in ženske nezve- stobe.

Pri Sv. Miklavžu na Golopečju v brd- skem sodnem okraju, opravljal je Janez Kopač službo cerkovnika, priden in po- šten človek. V svojo nesrečo je pred okoli 15 leti poročil neko Rezo Kavka iz Opa- ške. Zakonska Kopač živelja sta spočetka v dobrem sporazumljenju. Mož je vestno opravljal službo cerkovnika in se zelo bri- gal za gospodarstvo. Žena je pri delu iz- datno podpirala svojega moža, bila je do- bra mati, ki je skrbno vzgojevala svoje otroke. Prekmalu sta se pa seznanila s pi- jačo, ki uničuje srečno družinsko življenje, razjeda blagostanje in tira človeka v pro- pad. V zakonu sta imela osem otrok od katerih jih je 6 umrlo, dva fanta v starosti od 13 do 15 let še živita. Preživljala sta se s tem kar je nesla mežnarija, pletel je tudi kite za slamnike. Kuhal je žganje, ki sta ga oba rada pila, še bolj pa obdol- ženka. Ni torej čuda, da je prišlo med nji- ma do nasprotstva, ker žena je bila jezič- na in moč nagle jeze, očitala sta drug dru- gemu nezakonsko nezvestobo, kajti pred desetimi leti se je žena pač pregrešila in od takrat je mož živel v prepričanju, da mu je žena sploh nezvesta. Ona pravi, da jo je mož tako pretepel, da je morala iti v bolnico, da mu je pa pri sodišču na Brdu vse odpustila. Da bi se za vse to nad mo- žem maščevala, je nekoč pred okoli petimi leti, polila svojega moža, ko je za cerkvijo svetega Miklavža spal s petrolejem, a ta- krat se je Janez Kopač hitro prebudil in je sam zadušil tlečo obleko. Reza Kopač trdi, da takrat ni imela namena svojega moža usmrtiti, marveč mu samo povzro- čiti bolečine, ker je tako grdo ž njo postop- pal. Dne 17. junija t. l. je Janez Kopač zo- pet hudo zdelal svojo ženo. Očital ji je, da se je vlačila z drugim moškim, ker je malo dni poprej pozno na večer z blatnim krilom prišla domov. Kakor obdolženka trdi, jo je tisti večer z nekim kolom tako pretepel, da jo je težko telesno poškodo- val. Iz strahu pred možem prenočila je pri sosedu Janezu Kokaču. Drugo jutro je pri- šel tudi mož Janez t'a. Oba sta bila vinje- na; začel se je med njima z nova prep'r, ona je žžila, kako jo je mož zdelal, a on

se ji je rogaj, da jo bode še, končno jo je od hiše spodil. Ko je v domači hiši pobira- la svoje reči, sta jo fantiča prosila naj nikar ne gre po svetu. Obdolženka trdi, da so jo te prošnje tako presunile, da je sklenila rajši moža usmrtiti, kakor se od svojih otrok ločiti, in res se ji je za to kmalu nudila prilika izvršiti svoj namen. Da bi mož prespal svojo pijanost vlegel se je pri bližnjem znamenju na tla. Ko ga je obdolženka videla spečega poleg Koka- ljevega znamenja, hitela je domu, vzela 1/2 litersko steklenico, ki jo je napolnila do polovice s petrolejem ter se vrnila k spe- čemu možu, polila mu je hlače po levem stegnu in predpasnik, nato je vžgala dve vžgalici in zažgala obleko, prepojeno s petrolejem, potem je pa zbežala v bližnji gozd.

Prekasno se je zbudil Janez Kopač, bil je že ves v plamenu in gotovo bi bil na mestu umrl, da ne bi bili prihiteli so- sedi na pomoč in mu pogasili obleko. Reza Kopač pravi, da je zato zbežala v bližnji gozd, da ne bi bila videla moža goreti, ker se ji je le smilil; ko je pa slišala od domače cerkve zvon, ki je klical ljudi na pomoč, vrnila se je k domači hiši in tam od ljudi zvedela, da so moža odpeljali v bolnico, kjer je po strašnih mukah drug dan umrl, vedno trdeč, da ga je žena zažgala.

Zdravniki izvedenci, ki so truplo sek- cirali, so dognali, da je Janez Kopač na za- dobljenih opeklinah umrl in so bile te rane absolutno smrtonovarne.

Obdolženka Reza Kopač pravi, da je bila trdnega prepričanja, da bo moral mož zaradi opeklin umreti ter da ni mislila na posledice groznega čina, temveč bila pre- pričana, da ne more biti kaznovana, ker je mož vse to sam zakrivil. Tudi pripomi- ni, da čuti v glavi take bolečine, kakor da bi se ji mešalo.

Porotnikom ste bili stavljeni dve glavni vprašanji glede umora in poizkuše- nega umora ter dodatno vprašanje o du- ševni nezmožnosti, oziroma zmedenosti obtoženke. Porotniki so z 6 glasovi potr- dili dodatno vprašanje, da je obtoženka storila dejanje v stanju duševne nezmož- nosti. Z ozirom na ta izrek porotnikov je sodišče obtoženko oprostilo. Terezija Kopač se je porotnikom kleče zahvalila.

× × ×

Zaspali porotniki.

Kasacijski dvor na Dunaju se je bavil pretekli petek s procesom, proti kateremu se je vložila ničnostna pritožba, ker so za- spali pri razpravi štirje porotniki. Stvar se tiče ljubavne drame, ki se je dogodila 28. februarja t. l. v St. Andražu pri Gorici. Ključavničar Anton Nanut je omenjeni dan ustrelil z revolverjem svojo nezvesto lu- bičo Marijo Pavlin ter poizkusil tudi samo- umor. Ker so goriški porotniki vprašanje glede umora potrdili z osmimi proti štirimi glasovi, je bil morilec oblojen na vislice. Med govorom državnega pravdnika je občinstvo mrmralo, tako da je pustil pred- sednik dvorano izprazniti. Ko je zagovor- nik dr. Henrik Tuma po 14-urni razpravi govoril, je zapazil, da so zaspali štirje po- rotniki ter na to opozoril predsednika. Ko se je blizu polnoči sodba javno proglasila, je udrl občinstvo razgrajajoč v dvorano, nastala je cela revolta, tako da so morali senat in porotniki bežati ter ostati do 4. ure zjutraj za železnimi vrati, ker je ob- činstvo oblegalo sodno poslopje. Dr. Tuma je vložil ničnostno pritožbo, ker morajo biti porotniki pri razpravi tudi z duhom, ne samo s telesom. Pozneje so tudi izjavili štirje porotniki, da so bili po 15-urnem razpravljanju tako izmučeni, da niso mo- gli pravilno raztolmačiti stavljenega vpra- šanja. — Kasacijski dvor je zavrnil vse pritožbe, vendar je potem v tajni seji skle- nil prositi za pomiloščenje obsojenca. Tudi domača občina obsojenčeva je prosila za pomiloščenje.

× × ×

Veleizdajniški proces v Zagrebu

se bliža svojemu koncu. Jutri se bodo še zaslišavale predlagane priče, kolikor jih je sodni dvor sprejel. Sodi se, da bodo že te teden začeli s končnimi govori, bi bodo bržkone trajali 14 dni.

Zborovanje dijaštva v Velikih Laščah.

26. t. m. se je vršil v Velikih Laščah tretji redni shod pododbora S. D. Z. za ribniško dolino. Udeležilo se ga je nad 50 naših zavednih dijakov, kar glasno priča, kako živa in nujna je bila potreba, združiti in koncentrirati naše mlade somišljenike v prekornistem pododboru S. D. Z. Z napeto pozornostjo smo sledili globoko zamišlje- nemu referatu tov. I. Samse: o samovzgoji. Pri živalni debati, v katero so posegali zlasti preč. gosp. župnik Ramovš, tovariš Trdan in bogoslovec Zajec in Žužek, smo se dotaknili še veliko vprašanj, ki so v tesni zvezi s kulturno izobrazbo našega naroda. Prav tako izborno je bilo preda- vanje in debata o Trubarju in njegovem pomenu za našo književnost. Po konča- nem zborovanju smo zapeli par priljublje- nih popevčic na vrtu gosp. župana Hoče-

varja. V prisrčnih nagovorih sta vrli g. župnik in tov. Samsa navduševala zbrano dijaštvo, naj pomni mladostnih sil ter jih pri svojem delu vedno svojim vzvišenim načelom dosledno vporablja v prid Cerkvi in svojemu narodu. Pri vsem tem nas je pa še najbolj veselilo zanimanje, ki so ga do nas in našega plemenitega stremljenja kazali trije radikalni študentje. Njih iz- redna radovednost bi jih bila kmalu pri- silila v naše vrste. Ampak izzivanje se jim je to pot jako slabo obneslo. Pred od- hodom je tov. Trdan v krepkih besedah ožigosal lažipota zlasti radikalne visoko- šolske mladine. To je bil trenotek, ki nam nikdar ne izgine iz spomina. Mladeniška ognjevitost, ki je vsem našim tovarišem žarela iz navdušenih src, je namah požgala tako proslavljano radikalno nevstrašenost. Ob nastopu tov. govornika je stal na pragu gostilne nek radikalni študent, ki je že med našim zborovanjem z Diogenovo svetilko pol v strahu pol v obupu tekal po Vel. La- ščah, da bi vzdrnil še zadnje zastopnike ugašajočega liberalizma. Pa zgodilo se mu je kakor Diogenu. Vse njegovo truda- polno prizadevanje je bilo zaman. Po brez- uspešnem delu si je grizečo vest tolažil s tem, da je izza vogla sosedne hiše več- krat preštel naše navdušene vrste, v trdni zavesti, da se je morebiti vstel, da jih ni toliko, kolikor jih je videl. Besede tova- riša Trdana pa so mu je preveč vzbujale zakrknjeno vest. Ko je začel tov. Trdan nametavati vnebovpijoče laži radikalne »Omladine« in razkrinkaval radikalni pa- triotizem, je potr odšel v gostilno k dvema somišljenikoma, ki sta ob spominu na radikalne grehe nemo in srepo pred se zrla. Ob pogledu na lepo število naših mladeničev je v liberalnih vrstah zavla- dala splošna pobitost. Še celo neka go- spodična, ki se šteje med inteligenco in ki je v svoji veliki obliki na ne najbolj do- stojen način pred nekaterimi dnevi izzivala dobrepoljske Orle, je trikrat šla mimo, toda vsa osramočena in pobita. Polni na- vdušenja za naše svete ideje smo ob 6. uri zvečer zapustili Lašče. Laščanje so s po- nosom zrla na številne vrste svojih zvest- sinov. Gosp. župan sam se je veselil na šega nevstrašenega nastopa. Naprej do zmage za vzvišenimi ideali! Le na koncu vasi je pokazal nekdo v družbi »falira- nega« liberalnega študenta vso svojo slo- vensko dušo. »Auf Ribničanje«, nam je klical v slovo. Iz ljubezni do mile mate- rinščine smo mu nasvetovali, naj nikar več ne zahaja v liberalne kroge, sicer bi znal še tiste slovenske besede pozabiti, ki mu jih je mati vcepila v srce.

Darovi.

V SKLAD OBMEJNIH SLOVENCEV:

Župnik Val. Weiss iz Žitarevasi na Koroškem, dekanija Dobrlavas je poslal 235 kron ob nastopnih:
284. Rok Tojinko, provizor, 20 K;
285. Matija Randl, inf. prošt, 20 K;
286. Fr. Petek, komendator, 20 K;
287. Al. Hutter, župnik, 20 K;
288. Ivan Hutter, profesor, 20 K;
289. V. Poljanec, župnik, 20 K;
290. Jer. Pšeničnik, župnik, 20 K;
291. Janez Boštjančič, župnik, 20 K;
292. Anton Benetek, kaplan, 20 K;
293. Val. Weiss, župnik, 20 K.

Matevž Germ, župnik, 5 K; Vavlav Ceh, župnik, 10 K; Val. Mörtl, kaplan, 10 K; Miroslav Malga, provizor, 5 K; Jožef Svatok, župnik, 5 K.

Delajte in zbirajte za »Obmejni sklad« kakor marljiva čebelica. Ne zabite, da s tem pomagate zidati temelj svojemu last- nemu narodu. Na noge toraj, meji sloven- ske domovine na pomoč! Nikdo naj ne zaostane!

Ljubljanske novice.

Ij Pozdravni večer katol. narodnega dijaštva se vrši danes zvečer ob 7. uri v veliki dvorani hotela »Union« s sodelova- njem oddelka moškega zbora slavn. slov. glasbenega društva »Ljubljana«. Večer bodo s svojo navzočnostjo posetili trije vladike: premil. g. Stariha iz Amerike ter častna člana slov. katol akad. društva »Danica«: knez in škof dr. Jeglič in škof dr. Mahnič. Dalje: dež. glavar pl. Šuklje, trije dež. odborniki in vsi naši zastopniki dež. šolsk. sveta. Došlo je že obilo za- stopstva hrvatskih nam bratov. Uljudno vabimo vse slov. občinstvo, ki je naklo- njeno katol. narodnemu dijaštvu in nje- govij mvzvišenim idealom. Pridite v naše mlade vrste in navdušite se ob žarkem ognju svojih sinov za Boga in narod! Pri jutrišnjem komerzu sodeluje mešani zbor »Ljubljane«.

Ij Jutri ob 8. uri zjutraj ima slov. kat. narodno dijaštvo v stolnici skupno sveto mašo. Presveto daritev bo opravil premil. knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Ij Oklic Ivana Hribarja. Župan Hribar priobčuje v »Narodu« oklic, naj slovenski starši pošiljajo svoje otroke v slovenske šole. Razume se, da je ta oklic namenjen le liberalcem, ki so še nedavno na Hribar- jevem shodu v »Mestnem domu« progla-

šali zvezo z Nemci za politično potrebo. Naši somišljeniki seve takih oklicev ne potrebujejo. Kdor je naš somišljenik, vé, kaj je njegova narodna dolžnost. Razume se, da noben naš somišljenik ne bo poslal otroka v nemško šolo. Hribar pravi v »Narodu« liberalcem: »Ne množite števila odpadnikov, ki so največji škodljivci našega milega naroda.« Pod tem stavkom je podpisan ravnotisti Hribar, ki je podpisan pod nemško slovensko pogodbo.

lj Na Reki smrtnonevarno ranjena Ljubljanka. Iz Reke poročajo: 26-letna Marija Mestek iz Ljubljane se je sprla z 19-letno Antonijo Fosila zaradi neke ljubzenske stvari. 27. t. m. sta se srečali na cesti. Fosila je napadla Mestek z nožem ter ji ranila pljuča. Napadalko so zaprli, Mestek pa se bori s smrtjo.

lj Na Skrlatici ponesrečen dr. Stojc. Dr. Stojc, ki se nahaja v deželni bolnišnici, se razmeroma že precej dobro počuti. Odvzeli so mu že eno obvezo raz leve roke, tako da jo vsaj za silo lahko rabi. Obveza na drugi roki (ta roka je slabjša in še nima čuta) odpade najbrže že tekoči teden. Potem šele sledi obveza na levi nogi. Znotraj ni nobenih poškodb. Če ne bo roka nagajala, je upati, da sredi oktobra zapusti bolniško postelj. Vročine nima; v petek je znašala telesna temperatura le 37 stopinj, torej normalno. Bolnik je sicer pri zdravem humorju in se prav dobro spominja, kako ga je Bobek vlekel iz prepada, oziroma kako so Bobka pravzaprav vrli Trentarji »vlekli«.

lj Grafično razstavo namerava prirediti prihodnji mesec vodja »Zadružne tiskarne« gosp. Höfler.

lj Izpremembe v ljubljanskih gostilnah. Gosp. Eder zapusti kazino baje vsled nekega spora z gosp. Mayerjem. — Gospod Petsche zapusti »Bavarski dvor« in se naseli »pri kroni« v Gradišcu. To hišo nameravajo baje Nemci kupiti.

lj Povodenj na Bleiweisovi cesti. Že ani smo grajali, da stojé velikanske luže na Bleiweisovi cesti za rastlinjakom, ki moli na hodnik. Zadnje dni je bilo zopet vse prepravljeno za tem rastlinjakom in človek je moral gaziti umazano vodo do členkov, če je hotel priti čez, ali pa narediti velik ovinek. Čas bi že bil, da se ta nedostatek odpravi.

lj Komarjeva v Šiški. Včeraj se je vršil v Šiški običajni cerkveni shod ob velikanski udeležbi. Odpustkarji niso mogli vsem zadosti naglo postreči, tak naval je bil pri stojnicah. Da so imeli gostilničarji dela čez glavo, je samoočito umevno, zlasti če se povdari, da je bilo gotovo 10 tisoč meščanov v Šiški. Od 18. t. m. smejo zopet vojak v Šiško.

lj Posojila Ljubljane. Cesar je sankcioniral zakon, katerega je z ozirom na nova posojila Ljubljane sklenil kranjski deželni zbor.

lj Umrl je oče okrajnega glavarja g. Fr. Schitnika, v pokojni c. kr. davkar g. Franc Schitnik v starosti 82 let.

lj Nočni razgrajči. Nekateri prijatelji teme menijo, da kadar se ga čez mero nasrkajo, imajo pravico počenjati prav vse, kar le hočejo. Kriče po ulicah, vriskajo in se prepevajo tako, da počitka potrebno občinstvo sploh ne more spati. Taka noč je bila od sobote na nedeljo. Zlasti po Zaloški cesti in v Sv. Jakoba okraju so se pojavili razni razgrajči tako, da je morala policija v petih slučajih posredovati ter je aretovala kar 12 oseb, in sicer so le-te po poklicu: 1 ključavničar, 1 polir, 1 pisar, 5 mizarjev, 1 sobni slikar, 1 pleskar, 1 čevljar in 1 krojač. Vsi so se morali prespati v špehovki ter so bili drugi dan občutno policijsko kaznovani. Ker se, zlasti v šentjakijskem okraju, češče dogajajo taki izgedi, je mestna policija, kakor čujemo, vse potrebno ukrenila, da napravi temu konec ter ima pričakovati vsak razgrajč aretacije in kaznovanja.

lj Zakasnelo cvetje. Na sadnem vrtu nasproti Galletovega gradu v Zgornji Šiški stoji tik ceste jablana, ki je vsa odeta v cvetočo rožnato odejo. To zakasnelo cvetje pač ne bo napravilo sadu, ker je bo slana prehitela.

lj Zadnje deževje je povzročilo, da so potoki in reke v deželi znatno narastle. Zlasti Ljubljanka je vidno naraščala tako, da se je bilo bati poplave barja. Vsled tega so v soboto odprli jez v Gruberjevem kanalu, da je voda hitreje odtekala. Danes je začela voda polagoma vpadati.

lj Izgubila je v soboto gospodična Jožica Stanonik na poti po sv. Petra, Prešernovi cesti do glavne pošte bankovec za 50 kron. Pošteni naiditelj naj denar blagovoljno prinese v naše uradništvo.

Štaterske novice.

š Škof dr. Ivan Šarič iz Sarajeva se mudi od 25. avgusta v misijonski hiši sv. Jožefa nad Celjem.

š Nesreča ali zločin? Posestnico Alojzijo Jesenko iz Prožina so našli v torek, 24. t. m. zjutraj na okrajni cesti št. Jurij - Štore kakih 400 korakov od njenega stanovanja, mrtvo z razbito glavo. Pre-

iskava bo šele dognala, ali se je izvršil zločin ali se je dogodila nesreča.

Znanost in umetnost.

*** Moški zbori.** Uglasbil Vinko Vodopivec. V tej zbirki, ki je ravnokar izšla v založbi Katoliške Bukvarne, nam podaje g. skladatelj šest moških in en ženski zbor. Med moškimi zbori sta zastopani dve krepki koračnici: »Bratje v kolo« in »Bratom Orlome«, dva mirna zbora z bariton-skim samosplovom: »Z vencem tem ovenčam Slavo« in »V mraku«, ljubkonežni zbor (oz. četverospjev) »Sijaj, sijaj, lunica« in šaljivi moški zbor z basovskim samosplovom »Lepi Jurij«. Ženski zbor pa je zložen na Gregorčičevo pesem »Pogled v nedolžno oko«. — Vse te skladbe niso sicer nič epohalnega in najmanj kaj takega, kar bi pomenjalo preobrat na glasbenem polju, a so vendarle prikupljive in čedne. Harmonizacija je vseskozi priprosta ter izvzemši par mest korektna. (Str. 2, 1. sistem, 2. takt naj poje drugi bas mesto četrtinke g, dve osminki: g in e; sicer so vsopredni oktavnji postopi med 1. ten. in 2. basom. Str. 12, 1. sistem, 1. takt pa naj poje drugi bas na četrto dobo dis mesto h.) Je seveda še semetrtje kako mesto, ki bi se mu dalo oporekati, toda mnogokrat ima pa tudi vsakteri razumni skladatelj svoj razlog, da napravi tako in ne drugače. V celoti so ti zbori — kakor rečeno — dobri in bodo gotovo z veseljem sprejeti, kjerkoli se bodo izvajali. Posebno dobro bodo učinkovali zbori: str. 3, 4, 5 in 7. Trio pri koračnici, posvečeni »Bratom Orlome«, je naravnost mojstrski.

Stanko Premrl.

Razne stvari.

Zrakoplovstvo. Zrakoplovec Curtiss je v Reimsu pobil Bleriotov rekord. Prevozil je 10 kilometrov v 7 minutah 55²/₃ sekundah.

Peklenski stroj odposlan stotniku. Kot odpošiljatelj peklenjskega stroja je v Košici na Ogrskem aretiran oženjeni stotnik Sebastian Junga, oče dveh otrok. Junga je jako premožen mož in je bil s stotnikom, kateremu je poslal peklenjski stroj, še nedavno v največjem prijateljstvu.

»Advokat« — razžaljenje. Na Češkem je bil te dni obsojen neki veleposestnik na 20 K globe, ker je nekemu vinskemu trgovcu dejal »advokat«. Sodnik se je brezuspešno trudil, da bi pomiril razžaljenega vinskoga trgovca. Tožitelj je dejal, da tožencu vse oprost, samo »advokata« ne. Priče so dokazovale, da ima besedo »advokat« narod za razžaljenje. Na podlagi teh dokazov je sodnik izrekel obsodbo.

Telefonska in brzojavna poročila. PROTIČESKE DEMONSTRACIJE NA DUNAJU.

Dunaj, 30. avgusta. Včeraj se je vršilo v »Narodnem domu« protestno zborovanje dunajskih Čehov zoper zatvoritev čeških šol v Poštorni. Zborovalcev je bilo nad 1000. Nemci so Čehe napadli in jih s kamni obmetovali. Morala je priti policija, da je Čehe varovala. Demonstracije so tako narastle, da je moralo priti končno vojaštvo.

PROTIDEMONSTRACIJE PROTI ČEŠKEMU KATOLIŠKEMU SHODU.

Kraljevi gradec, 30. avgusta. Protidemonstracija proti češkemu katoliškemu shodu je bila jako slabo obiskana in je bila brez efekta.

ČEŠKA ŠOLA V POŠTORNI.

Praga, 30. avgusta. Češka šola, ki jo bodo namestili v prostorih javne nemške šole, se bo otvorila 1. septembra. Komen-skijevo društvo bo na to slavnost povabilo vse češke poslance.

»MEDNARODNI« KONGRES ZDRAVNIKOV.

Budimpešta, 30. avgusta. Tu se je otvoril XVI. »mednarodni« zdravniški kongres. Udeležencev je 3432, med temi 275 iz Avstrije.

ATENTAT NA NADŠKOFA SKRBEN-SKEGA.

Glatz, 30. avgusta. Sodišče je obsodilo delavca Venca Nemeca, ki je poizkusil 15. julija atentat na nadškofa Skrben-skega, v šestmesečno ječo.

SRBSKA KRIZA.

Belgrad, 30. avgusta. Danes je demisioniralo celotno ministrstvo. Koalicijskega kabineta ni mogoče sestaviti. Kralj bo poizkusil kabinet iz mladoradikalcev.

NEVARNA KRIZA NA GRŠKEM.

Atene, 30. avgusta. (Uradno.) Ministrstvo je demisioniralo. Novo ministrstvo je prevzel Mavromichalis. Tu in v provinci je mir.

Atene, 30. avgusta. Mnogo častnikov in podčastnikov ter del garnizije kampira izven mesta. V stanovanje prestolonaslednikovo je ponoči priletela skozi okno krog-lja, ki je obtičala v zidu. Uradno se raz-

glaša, da je nekdo se vadij streljati in napčno ustrelil, a tega nihče ne verjame. Dejstvo je, da je sedaj stanovanje prestolonaslednikovo močno zastraženo.

Atene, 30. avgusta. Orožništvo se brati z upornimi častniki, vojaki in oboroženimi dijaki. Vsled demisijskega kabineta je nastalo splošno pomirjenje. Častnikom in vojakom so izročili kraljev oklic, ki jim zagotavlja amnestijo.

AVTONOMIJA ZA KRETO.

Carigrad, 30. avgusta. Veliki vezir Hilmi-paša namerava izdelati avtonomijo za Kreto in načrt predložiti vevlastem.

BRZOSTRELNI TOP IZGINIL!

Pariz, 30. avgusta. V tukajšnjih vojaških krogih vlada veliko razburjenje, ker je en brzostrelni top, vzorec 1908, iz artilerijskega skladišča v Chalon sur Marne izginil. Ukradel ga je nek pred osmimi dnevi dezertirani korporal. Odnese ga je s pomočjo nekega avtomobila. Ta pa je res imenitna!

TEDEN ZRAKOPLOVCEV V REIMSU.

Betheny, 30. avgusta. Burtys je dobil nagrado za hitro vožnjo. 30 kilometrov je preletel v 26 minutah 40¹/₃ sekundah.

Reims, 30. avgusta. Zrakoplov »Condor«, v katerem so bili poročevalci »Novoga Vremena« in tri druge osebe, se je odtrgal in odletel. Zelo se je bati za usodo zrakoplova.

BLERIOT PONESREČIL.

Betheny, 30. avgusta. Bleriotu se je razbil letalni stroj, ko je izvrševal neoficijelno poizkušeno vožnjo. Eksploziral mu je motor. Stroj je popolnoma zgorel. Bleriota so v avtomobilu pripeljali k tribunam.

USTRELJENI VODJA ŠPANSKIH REVOLUCIONARJEV.

Barcelona, 30. avgusta. Včeraj je bil ustreljen Antonio Molet, vodja revolucionarjev.

Listnica uredništva.

F. K., Skomarje: Rokopis 1. del sprejeli.

Priporočamo našim rodbinam

Kolinsko cikorijo.

Preklic.

Podpisani Simon Francelj, iztočar vina v Sp. Domžalah, prekličem vse besede, katere sem govoril o vinu g. Antona Müllerja, trgovca z vinom v Stobu, češ da je vino ponarejeno in pobarvano.

Obžalujem te nepremišljene besede, prosim odpuščanje in se zahvalim gosp. Antonu Müllerju, da mi je odpustil kazni.

V Kamniku, 28. avgusta 1909.

2385 1—1 Simon Francelj.

Nova hiša

blizo »Zvezde« se iz proste roke pod ugodnimi pogoji **ceno prodaja**; v pritličju pripravna za malo obrt s stanovanjem. Naslov pove upr. tega lista. 2124 (1)

== Sprejmeta se ==

2 gospodični

ki obiskujete šolo, na hrano in stanovanje. Kje pove upravništvo »Slovenca«. 2254 1—1

Trgovski pomočnik

se sprejme v trgovino z mešanim blagom na deželi. Trgovstva izučeni, vojaščine prosti, poštene rodbine, solidni reflektantje, naj pošljejo svoje oglase s prepisi spriceval na upravništvo do 1. septembra t. l. 2320 6—1

Sprejme se

2342 (1)

samostojen mlinar

vešč mlinarske stroke. Neoženjen ima prednost. Plača po dogovoru. Več se izve pri **Antonu Kobiju, Breg, Borovnica.**

Išče se popolnoma zanesljiv

kočijaž

ki je tudi za vsako drugo vožnjo in delo vporabljev. Kje, poizve se pri upravništvu »Slovenca«. 2386 3—1

Fran Schitnik, c. kr. okrajni glavar javlja globoko potrge srca v svojem imenu, kakor tudi v imenu svoje matere, svoje soproge ter svojih bratov in sestra vsem dragim sorodnikom vest o smrti svojega nepozabnega srčno dobrega očeta, oziroma soproga, tasta, svaka in starega očeta, blagorodnega gospoda

Frana Schitnika

c. kr. davkarja v p.

ki je danes ob 6. uri popoldne po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 82. letu svoje dobe mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v torek dne 31. avgusta ob 5. uri pop. iz hiše žalosti Mestni trg št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v več cerkvah.

Ljubljana, 29. avgusta 1909.

Mesto vsakega posebnega naznanila.

2394 Zahvala. 1—1

Za vse izkazano srčno sočustvo povodom bolezni in smrti našega preljubega soproga, oziroma očeta, starega očeta, tasta in brata, gospoda

Josipa Dekleva

posestnika itd. v Postojni

kakor tudi za spremstvo dragega ranjkega k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prav iskreno zahvalo.

Posebej pa se pristrčno zahvaljujemo slavnim postojnskim državnim in občinskim uradom, Čitalnici, Sokolu, požarni brambi za častno spremstvo, postojnskim pevcem posebno za preganjivo petje ter vsem darovalcem prelepih vencev. Sploh vsem in vsakemu pristrčna hvala!

V Postojni, dne 28. avgusta 1909.

Žalajoči ostali.

2384 Zahvala

iskrena za tolažilno sočutje, izraženo ob bridki izgubi nepozabne soproge oziroma matere, gospe

Franciške Papler

in za izredno številno udeležbo pri pogrebu. Posebno se zahvaljujemo č. g. župniku Potočniku za tolažilo v bolezni in spremstvo pri pogrebu, gosp. okraj. višjemu zdravniku dr. Jelovšku za izkazano skrb v bolezni, za spremstvo pri pogrebu č. g. dr. Svetinu, župniku Koširju, katehetu Mlakarju in kaplanu Pečariču. Vsem darovalcem vencev ter vsem prijateljem in znancem, domačim, iz Radovljice in od drugod, domačim pevcem za ginjaivo petje, ter gasilnemu društvu.

Doslovče, 28. avgusta 1909.

Žalajoči ostali.

Lovcem izborne brake

prodam tri lepe, ljubezne 22 22

Hiša s kletmi in skladišči

tik farne cerkve na Igu se **prosto-voljno prodaja**. - Več se izve pismeno ali osebno pri **dr. Mauringu na Igu pod Ljubljano.** 2389 3—1

Mesarski vajenec

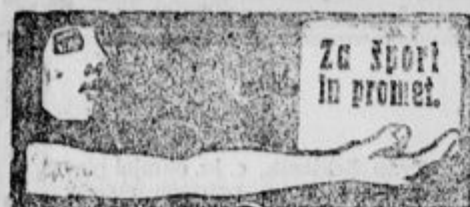
Krepak deček, poštenih starišev, se sprejme za mesarskega vajenca. Kje, pove upravništvo »Slovenca«. 2339 (1)

Ustna voda „Euodin“

Specialiteta za **kadiice.**

3265 Glavna zaloga: (11)

Lekarna **U. pl. Trnkozoy** v Ljubljani

Za sport
in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus,
Regent in druga specialna
znamka ter posamezni delovi.
Izposojevanje koles
prejem koles za emaliranje,
: ponikanje ter popravila :
solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak človek
v lekarni **Trunkozy z raven**
rotevža, lepo tiskano deset zapo-
vedi za zdravje tudi po pošti se brez-
plačno razpošiljajo. 3257 52—

Sodi

295 1—1

prav močni za vino
pripravljeni, eden del
od žganja, v obsegu

od litrov 56—70 od litrov 180—250
" " 100—120 " " 250—450
" " 120—180 " " 500—700

nadalje sodi z vrticami od 800, 900, 1100, 1200,
1500, 1800, 4000 in 5000 litrov se dobijo prav po
nizki ceni **M. Rosner & Co.** v Ljubljani, poleg
pri trdnici Kosier, pivovarne.

Veliko zalogo absolutno zjamčenega pristnega vina, 1097

priporočeno opetovano od knezoškof. ordi-
narijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom
za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo**
v Vipavi. — Izborna kvaliteta: letošnje
belo mašno vino od 30—40 K. Sorti-
rano vino rizling, beli burgundec, silvanec
in zelen od 40—55 K, črni „Karminec“ po
55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdov-
ščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja;
na debelo po dogovoru ceneje. — Stara
desertna vina v buteljkah po 1 do 1'20 K,
vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po
2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod
nadzorstvom dekana vipavskega.
Za zadruge in večje množine izjemne
cene. — Za obilne naročbe se priporoča
Kmetijsko društvo v Vipavi.

Lepa meblovana

2368 3—1

mesečna soba

s separatnim vhodom se odda takoj enemu
ali dvema gospodoma. Natančneje Sv. Ja-
koba nabrežje 17, prvo nadstropje.

Letnik

2358

1910

naše „Družinske pratike“

je ravno kar izšel in se dobiva skoro po vseh trgo-
vinah, na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški
bukvarni“, prodajalni „Katol. tisk. društva“, dalje v
trgovinah Ant. Krisper, Vaso Petričič in Iv. Koren-
čan; v Trstu: prodajalna „Katol. tisk. društva“, v
Celju: Zvezna trgovina.

Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več.
Zahtevajte jo povsod in ne dajte si vsiljevati
drugih pratik!

Radi uvedbe

OLIVER

brzopisnice z vidno pisavo (Panzermodell)

so se izvršili naslednji stroji in se ceno
oddajo.

1 Underwood-stroj (dobro ohranjen)

2 Smith-Bros-stroj

Ogledajo se lahko pri " 2266 1-1

Zastopstvo Oliver-strojev za južni
del monarhije

Ljubljana, Miklošičeva cesta 20.

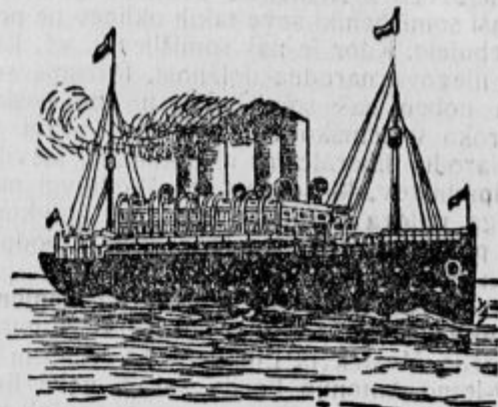
Služba organista in občinskega tajnika

se razpisuje v Križevem pri Kostanje-
vici. Plača po dogovoru. Oglasiti se treba
pri župniku. 2361 3—1

Dr. E. ŠLAJMER

ne ordinira tri tedne.

1375 2—1

Kdor hoče varno, mirno in hitro

AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke
c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega
zastopnika 1639 30

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi
parniki velikani

Kaiserin Augusta Victoria	nosi 25.000 ton
Amerika	24.000
President Lincoln	20.000
President Grant	20.000

Vožnja Ljubljana-Hamburg traja
z na novo uvedenimi direktnimi voznimi
kartami, brez vsake menjave, okroglo samo
1 1/2 dneva ter ima potnik pravico porabe
brzovlakov po celi črti od avstrijske meje
(Eger) naprej.

Izurjen stenograf

ki ima že nekaj pisarniške prakse, se takoj
sprejme v pisarni dr. Josip Furlana,
odvetnika v Ljubljani. 2362 3—1

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Wallace-Podravski. Ben-Hur. Roman iz
časov Kristusovih. Vez. K 4'50.

Ljudska knjižica:

1. zvezek: Znamenje starih. Londonska po-
vest. K —'60.
2. zvezek: Dostál, Darovana. Zgodovinska
povest iz dobe slovanskih apostolov.
K —'60.
3. zvezek: Sienkiewicz, Jernač Zmagovač.
Povest. — Achleitner, med plazovi. K —'60.
4. zvezek: Detela dr., Malo življenje. Povest.
K 1—, vez. v platno K 1'60.
5. zvezek: Zadnja kmečka vojska. Zgodo-
vinska povest iz leta 1573. K 1'60, v platno
vez. K 2'60.
6. zvezek: Finžgar, Gozdarjev sin. Povest.
K —'20.
7. zvezek: Detela dr., Prihajač. Povest.
K —'90, vez. v platno K 1'70.
8. zvezek: Pasjeglavci. Zgodovinska povest
iz Kristusove legende. K 2'20, vezana v
platno K 3'20.

Spillmanove povesti:

1. zvezek: Ljubite svoje sovražnike! Povest
iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji.
II. natis. K —'40, karton K —'60.
2. zvezek: Maron, krščanski deček iz Liba-
nona. Povest iz časov zadnjega veli-
kega preganjanja po Druzih. K —'40,
karton K —'60.
3. zvezek: Marijina otroka. Povest iz kav-
kaskih gor. K —'40, karton K —'60.
4. zvezek: Praški Judek. Povest. II. natis.
K —'40, karton K —'60.
5. zvezek: Ujetnik morskoga roparja. Po-
vest. K —'40, karton K —'60.
6. zvezek: Arumugam, sin indijskega kneza.
Povest. K —'40, karton K —'60.
7. zvezek: Sultanovi sužnji. Carigradska po-
vest. K —'60, karton K —'80.
8. zvezek: Tri indijske povesti. K —'60,
karton K —'80.
9. zvezek: Kraljičin nečak. Zgodovinska po-
vest iz japonskih misijonov. K —'60,
karton K —'80.
10. zvezek: Zvesti sin. Povest za vladu Ak-
barja Velikega. K —'40, karton K —'60.
11. zvezek: Rdeča in bela vrtnica. K —'40,
karton K 60.
12. zvezek: Korejska brata. Črtica iz misi-
jonov v Koreji. K —'60, karton K —'80.
13. zvezek: Boj in zmaga. Povest iz Anama.
K —'60, karton K —'80.

14. zvezek: Prisega huronskega glavarja. Po-
vest iz starejših misijonske zgodovine ka-
nadske. K —'60, karton K —'80.
15. zvezek: Angel sužnjev. Brazilska povest.
K —'40, karton K —'60.
16. zvezek: Zlatokopi. Povest iz misijonskega
potovanja po Alaski. K —'60, kart. K —'80.
17. zvezek: Prvič med Indijanci ali vožnja v
Nikaraguo. K —'60, karton K —'80.

Jurčičevi zbrani spisi:

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar.
Povest iz 15. stoletja domače zgodovine.
II. Spomini na deda. Pravljice in povesti
iz slovenskega naroda. III. Jesensko noč
med slovenskimi polharji. Črtice iz živ-
ljenja našega naroda. — IV. Spomini
starega Slovenca sli črtice iz mojega
življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij
Kobila. Izvirna povest iz časov lutro-
vske reformacije. — III. Dva prijatelja. —
IV. Vrbna Smukova ženitev. Humoristična
povest iz narodnega življenja. — V. Golida.
Povest po resnični dogodbi. — IV. Koz-
lovska sodba v Višnji Gori. Lepa povest
iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega
življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad
Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. —
III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz
18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična
povest.
5. zvezek: I. Hči mestnega sodnika. Izvirna
zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II.
Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmet-
skega cesarja. Povest iz 16. stoletja. —
IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Po-
vest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. sosedov sin. — II. Moč in pra-
vica. — III. Telčja pečenka. Obraz
našega mestnega življenja. — IV. Bojini
se te. Zgodovinska povest. — V. Pona-
rejeni bankovci. Povest iz domačega živ-
ljenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter
pokoro delal, ker je krompir kradel. —
VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
9. zvezek: I. Doktor Zober. Izviren roman.
— II. Med dvema stoloma. Izviren roman.
11. zvezek: I. Tugomer. Tragedija. — II. Be-
rite Novice! Vesela igra. — III. Veronika
Deseniška. Tragedija. — IV. Pripovedne
pesmi.

Cena: broš. a K 1'20, eleg. vez. a K 2—.

Andrejčkovoga Jožeta spisi:

1. zvezek: Črtice iz življenja na kmetih. 30 v.
 2. zvezek: Matevž Klander. — Spiritus fa-
miliaris. — Zgodovina motniškega polja.
— Gregelj Koščenina. 30 v.
 3. zvezek: Amerika, ali povsod dobro —
doma najbolje. 30 v.
 4. zvezek: Popotni listi. — Cesar Jožef v
Krašnji. — Nočni sprehod. — Popotniki
v arabski puščavi. — Spomin na Dub-
rovnik. — Damberski zvon. 90 v.
 5. zvezek: Žalost in veselje. 30 v.
 6. zvezek: Nekaj iz ruske zgodovine. — Voj-
niška republika zaporoških kozakov. 30 v.
 7. zvezek: Božja kazen. — Plavec na Savini.
— Čudovita zmaga. 30 v.
 8. zvezek: Emanek, lovčev sin. — Berač. 30 v.
- Gregorčič, Poezije.**
— Isto, II. K 2—, vez. K 3'20.
— Isto, III. K 2—, vez. K 4—.
— Isto, IV. K 2'70, vez. K 3'20.
- Kociantič-Svave, Podučne povesti.** 80 v.
— 26 povesti za mlade ljudi. V bohorici
tiskano. 40 v.
- Kočevar, Alinarjev Janez.** Slovenski junak
ali uplemenitba Teharčanov. Povest. 80 v.
- Cigler, Deteljica ali življenje treh kranjskih**
bratov francoskih vojakov. K —'60.
— Kortonica, koroška deklica. Povest. K —'60.
- Kržič, Angelček, otrokom prijatelj, učitelj**
in voditelj. Tečaj II. — XV. kart. a K —'80.
— Vrtec. Časopis s podobami za slovensko
mladino. Letniki 95, 96, 97, 05, 06, 07,
kart. a K 4.
- Zgledi bogoljubnih otrok iz vseh časov
krščanstva. I. — III. del a 60 v., kart. 80 v.
— Nedolžnim srcem. Pesmi s slikami, vez.
K 1'45, kart. K 1'20.
- Sveta Germana, izgled krščanske potrpe-
ljivosti, 20 vinarjev.
- Šmid Kristof, Roza Jelodvorska.** Lepa po-
vest za mladino. S 6 podobami, vez. 2 K.
- Mladi samotar. Povest, 30 v., kart. 50 v.
- Timotej in Filemon. Povest krščanskih
dvojčkov, 40 v., kart. 60 v.
- Nedolžnost, preganjanje in poveljčana. Po-
vest. 60 v.
- Evstahij. Povest. 40 v., kart. 60 v.
- Genovefa. Povest iz starih časov. 40 v.,
kart. 60 v.
- Genovefa. Povest. (Silvester) 40 v.
- Dve povesti: Golobček, Kanarček. 30 v.,
kart. 50 v.
- 100 majhnih pripovedek za mladino. ve-
zana 80 v.

- Cvetina Borogradska. Povest. 80 v.
- Tomšič, Vrtec.** Časopis s podobami za slo-
vensko mladino. Letniki 1889, 1890, kart.
a K 4—.
- Zakrajšek, Ogljenica ali hudobija in nedolž-
nost.** Povest. 60 v., kart. 80 v.
- Malavašič F., Oče naš.** Povest za mladino
in ljudstvo. K 1'70.
- Mati božja dobrega sveta ali bratovska**
ljubezen. Povest iz časov turških bojev
koncem XVI. stoletja. 80 v.
- Slovenski A. B. C.** v koloriranih podobah
s pesmicami. Priporočljiva knjiga otrokom
v zabavo in za početni nauk v branju.
80 v., trdo vez. K 1'20.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: Bourget. Razporoka. Roman. K2—,
vez. K 3—.
2. zvezek: Turgenjev, Stepni kralj Lear. Po-
vest. — Stepnjak, Hiša ob Volgi. K 1'20,
vez. K 2'20.
3. zvezek: Prus (Alex. Glowacki), Straža. Po-
vest. K 2'40, vez. K 3'40.
4. zvezek: Ponižani in razžaljeni. Roman. Bro-
širano K 3—, vez. K 4'20.
5. zvezek: Sevcenko-Abram. Kobzar. Izbrane
lirične in pripovedne pesmi z zgodovinskimi
uvodom Ukrajine in pesnikovim življenje-
pisom. Broš. K 2'40, vez. K 3'60.
6. zvezek: Čuampol-Levstik, Mož Simone.
Broš. K 1'90, vez. K 3—.
7. zvezek: Sevcenko-Abram, Kobzar II. del
Hajdamaki. Poem z zgodovinskimi uvodom
o Hajdamasčini. Broš. K 1'50.
6. in 7. zvezek skupno broš. K 3'40, vez. K 4'50.
- Sienkiewicz, Potop.** Zgodovinski roman.
I. in II. del. Broš. K 6'40, vez. K 9'20.
- Krizarji. Zgodovinski roman v starih delih.
Broš. K 5'20, vez. K 7' 30.
- Z ognjem in mečem. Historičen roman,
4 deli. Broš. K 4'50, vez. K 6'50.
- Rodbina Polaneških. Roman, 3 zvezki.
Broš. K 10—, vez. v 2 zv. K 12'60.
- Mali vitez, Pan Volodijevski. Zgodovinski
roman, 3 zvezki. Broš. K 7—, vez. K 8'40.
- Medved, Poezije.** I. del. Broš. K 3'80, ve-
zano K 5—.
- II. del. Broš. K 4—, elegant. vez. K 5'40.
- Sardenko Silvija, Roma.** Poezije. Broš. K 2—,
elegantno vez. K 3'20.
- V mladem jutru. Poezije. Broš. K 1'50,
vez. K 2'20.
- Prešerna Franceta, Poezije.** Uredil L. Pintar.
Broš. K 1—, vez. K 1'40.

Podružnice Spljet, Celovec

- In Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

Promese zemeljskih srečk II. izdaje k žrebanju dne 6. septembra 1909, cena K 5'50.

Podružnice Spljet, Celovec

- In Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -